$\begin{array}{l} [2000/10/22~\text{v}3.01~\text{Landscape Pages (DPC)}] \\ [2019/09/16~\text{v}2.46~\text{Cross-referencing by name of section}] \end{array}$

kṛṣṇa yajurvēdīya taittirīya brāhmaṇam: prathamōṣṭakaṃ prapāṭhakaḥ 5-8

For Personal Use Only Not For Commercial Printing/Distribution

Contents

1.5 pratnamaştake pancaman prapatnakan - nakşatreştikande	2
1.5.1 anuvākam 1- nakṣatrēṣṭakāmantrāḥ, vikṛtirūpacayanagatāḥ	2
1.5.2 anuvākaṃ 2 - karmānuṣṭhānārhaḥ nakṣatrarūpaḥ puṇyakālaḥ	3
1.5.3 anuvākam 3 - karmānuṣṭhānārhaḥ divasabhāgarūpaḥ hēyōpādēya	akāla
vibhāgaḥ	5
1.5.4 anuvākam 4 - sōmaśēṣabhūtā pātrastutiḥ.(ādhvarabrāhmaṇaśēṣa	ḥ)
	6
1.5.5 anuvākaṃ 5 - cāturmāsyaśēṣā vapanamantrāḥ, (rājasūyabrāh-	
maṇam)	7
1.5.6 anuvākaṃ 6 - cāturmāsyaśēṣā vapanavidhi: (rājasūyabrāh-	
maṇam)	8
1.5.7 anuvākaṃ 7	10
1.5.8 anuvākam 8 - agnicayanaśēṣā tharvaśirōSbhidhānānāmiṣṭakānāṃ	1
mantrāḥ	11
1.5.9 anuvākaṃ 9 - sōmaśēṣabhūtā iṣṭayaḥ. (ādhvarabrāhmaṇam)	11
1.5.10 anuvākam 10 - trivrdādistōmarūpāņi sōmaṅgāni. (ādhvarabrāh-	
maṇam)	14
1.5.11 anuvākaṃ 11 - savanīyapaśupurōḍāśāḥ (ādhvarabrāhmaṇam)	
	16
1.5.12 anuvākam 12 - saptachandāmsi prapañcyantē (ādhvarabrāh-	
maṇam)	17
1.5.1.5 pūrṇā-paścād[1], yattė dēvā adadhuḥ[2]	19
	0.4
	21
1.6.1 anuvākam 1 - anumatyādyā iṣṭayaḥ	21
1.6.2 anuvākam 2- cāturmāsyē vaiśvadēvahavīmsi	23
1.6.3 anuvākam 3 - vaiśvadēvapargatāni viśvēṣāṅgāni	25
1.6.4 anuvākam 4 - varuņapraghāsāḥ	27
1.6.5 anuvākaṃ 5 - tacchēṣaḥ	28
1.6.6 anuvākaṃ 6 - sākamēdhāḥ	30
1.6.7 anuvākaṃ 7 - tacchēṣaḥ	31
1.6.8 anuvākaṃ 8 - pitṛyajñaḥ	33
1.6.9 anuvākaṃ 9 - tacchēṣaḥ	35
1.6.10 anuvākam 10 - tryambakahavīṃṣi	37

1.7 prathamāṣṭakē saptamaḥ prapāṭhakaḥ - rājasūyānubrāhmaṇaṃ 1.7.1 anuvākaṃ 1 - śunāsīrīyēndraturīyapañcāvattīyāpāmārgahōmāḥ	40
	40
1.7.2 anuvākam 2 - dēvikāvahavīmsi	42
1.7.3 anuvākam 3 - ratninām havīmsi	43
1.7.4 anuvākam 4 - dēvasuvām havīmsi	45
1.7.5 anuvākam 5 - abhiṣēkārthamapāmgrahagrahaṇam	46
1.7.6 anuvākam 6 - abhiṣēkārthajalasamskārah	47
1.7.7 anuvākam 7 - digvyāsthāpanam	49
1.7.8 anuvākam 8 - abhiṣēkaḥ	51
1.7.9 anuvākam 9 - sthārōhanam. vijayah	52
1.7.10 anuvākam 10 - āsanē samupavēšah sarvaissēvyatvam ca .	54
1.8 prathamāṣṭakē aṣṭamaḥ prapāṭhakaḥ - rājasūyānubrāhmaṇaṃ	58
1.8.1 anuvākam 1 - samsrpām havīmsi daša	58
1.8.1 anuvākam 1 - samsrpām havīmsi daša	
1.8.1 anuvākam 1 - samsrpām havīmsi daša	58
1.8.1 anuvākam 1 - saṃsṛpām havīmṣi daśa	58
1.8.1 anuvākam 1 - saṃsṛpām havīṃṣi daśa	58 58
1.8.1 anuvākam 1 - saṃsṛpām havīmṣi daśa	58 58 59
1.8.1 anuvākam 1 - saṃsṛpām havīṃṣi daśa	58 58 59 60
1.8.1 anuvākam 1 - saṃsṛpām havīmṣi daśa 1.8.2 anuvākam 2 - daśapēyaḥ 1.8.3 anuvākam 3 - diśāmavēṣṭayaḥ, paśubandhaḥ, sātyadūtahavīmṣi ca 1.8.4 anuvākam 4 - prayujām havīmṣi dvādaśa 1.8.5 anuvākam 5 - sautrāmaṇiḥ, paśavaḥ, havīmṣi ca 1.8.5 anuvākam 5 - sautrāmaṇiḥ, paśavaḥ, havīmṣi ca	58 58 59 60 61
1.8.1 anuvākam 1 - saṃsṛpām havīmṣi daśa	58 58 59 60 61
1.8.1 anuvākam 1 - saṃsṛpām havīmṣi daśa 1.8.2 anuvākam 2 - daśapēyaḥ 1.8.3 anuvākam 3 - diśāmavēṣṭayaḥ, paśubandhaḥ, sātyadūtahavīmṣi ca 1.8.4 anuvākam 4 - prayujām havīmṣi dvādaśa 1.8.5 anuvākam 5 - sautrāmaṇiḥ, paśavaḥ, havīmṣi ca 1.8.6 anuvākam 6 - sautrāmaṇiḥ, paśavaḥ, havīmṣi ca 1.8.7 anuvākam 7 - rājasūyasyāgrē kartavyam pavitrākhyamag-	58 58 59 60 61 62
1.8.1 anuvākam 1 - saṃsṛpām havīmṣi daśa 1.8.2 anuvākam 2 - daśapēyaḥ 1.8.3 anuvākam 3 - diśāmavēṣṭayaḥ, paśubandhaḥ, sātyadūtahavīmṣi ca 1.8.4 anuvākam 4 - prayujām havīmṣi dvādaśa 1.8.5 anuvākam 5 - sautrāmaṇiḥ, paśavaḥ, havīmṣi ca 1.8.6 anuvākam 6 - sautrāmaṇiḥ, paśavaḥ, havīmṣi ca 1.8.7 anuvākam 7 - rājasūyasyāgrē kartavyam pavitrākhyamag- niṣṭōmamahaḥ	58 58 59 60 61 62 64

ōm namaḥ paramātmanē, śrī mahāgaṇapatayē namaḥ śrī gurubhyō namaḥ, hariḥ ōm 1 kṛṣṇa yajurvēdīya taittirīya brāhmaṇē prathamāṣṭakaṃ

hamāṣṭakē pañcamaḥ prapāṭhakaḥ - nakṣatrēṣṭ

■ 1.5.1 anuvākam 1- nakṣatrēṣṭakāmantrāḥ, vikṛtirūpacayanagatāḥ

T.B.1.5.1.1

```
agnēḥ kṛttikāḥ | śukraṃ parastā-jjyōti-ravastāt ||
prajāpatē rōhiṇī | āpaḥ parastādōṣadhayō Svastāt ||
sōmasyēnvakā vitatāni | parastādvayantō Svastāt ||
rudrasya bāhū | mṛgayavaḥ parastādvikṣārōSvastāt || adityai punarvasū ||
vātaḥ parastādārdra-mavastāt || 1 (10)
```

T.B.1.5.1.2

```
bṛhaspatëstiṣyaḥ |
juhvataḥ parastād-yajamānā avastāt ||
sarpāṇā-māśrēṣāḥ | abhyāgacchantaḥ parastādabhyānṛtyantōŚvastāt ||
pitṛṇāṃ maghāḥ | rudantaḥ parastādapabhragṃśoŚvastāt ||
aryamṇaḥ pūrvē phalgunī | jāyā parastādṛṣabhoŚvastāt ||
bhagasyōttarē |
vahatavaḥ parastādvahamānā avastāt || 2 (10)
```

T.B.1.5.1.3

```
dēvasya savitur hastaḥ l
prasavaḥ parastath-saniravastat l
indrasya citra l ṛtaṃ parastath-satya-mavastat l
vāyōr-niṣṭya vratatiḥ l parasta-dasiddhi-ravastat l
indragniyōr viśakhe l
yugāni parastat-kṛṣamāṇā avastat l
mitrasyā-nūrādhāḥ l
abhyārōhat-parasta-dabhyārūdha-mavastat l 3 (10)
```

T.B.1.5.1.4

```
indrasya rōhiṇī | śṛṇat-parastāt-pratiśṛṇa-davastāt || nirṛtyai-mūlavarhaṇī |
pratibhañjantaḥ parastāt-pratiśṛṇantōSvastāt ||
```

```
apām pūrvā aṣāḍhāḥ l
varcaḥ parastāth-samiti-ravastāt l
viśvēṣām dēvānā-muttarāḥ l
abhijayat-parastā-dabhijita-mavastāt l
viṣṇōḥ śrōṇā pṛcchamānāḥ l
parastāt-panthā avastāt l 4 (10)
```

T.B.1.5.1.5

```
vasūnāgg śraviṣṭhāḥ |
bhūtam parastād-bhūtiravastāt ||
indrasya-śatabhiṣak |
viśvavyacāḥ parastād-viśvakṣiti-ravastāt ||
ajasyaikapadaḥ pūrvē proṣṭhapadāḥ |
vaiśvānaram parastād-vaiśvāvasava-mavastāt || ahērbudhniya-syōttarē | ab-
hiṣiñcantaḥ parastād-dabhiṣuṇvantōSvastāt || pūṣṇō rēvatī |
gāvaḥ parastād-vathsā avastāt ( ) || aśvinoraśvayujaŭ |
grāmaḥ parastāthsēnā Svastāt || yamasyapabharaṇīḥ | apakarṣantaḥ parastādapavahantōSvastāt ||
pūṛṇā-paścād[1], yatte dēvā adadhuḥ[2] || 5 (15)
(ārdramavastād - vahamānā avastā - dabhyārūḍhamavastāt - panthā a-
vastād - vathsā avastāt pañca ca) (A1)
```

\parallel 1.5.2 anuvākam 2 - karmānusthānārhah naksatrarūpah puņyakālah \parallel

T.B.1.5.2.1

```
yat puṇyam nakṣatram I tad-baṭ kurvītōpavyuṣam I yadā vai sūrya udēti I atha nakṣatram naiti I yāvati tatra sūryo gacchet I yatra jaghanyam paśyet I tāvati kurvīta yat kārī syāt I puṇyāha ēva kurutē I ēvagm ha vai yajñēṣum ca śatadyumnam ca māthsyō niravasāyayām cakāra II 6 (9)
```

T.B.1.5.2.2

yō vai nakṣatriyam prajāpatim vēda l ubhayorēnam lokayoriduh l

```
hasta ēvāsya hastah | citrā śirah | niṣṭyā hṛdayam | 
ūrū viśakhē | pratiṣṭhā Snūrādhāh | 
ēṣa vai nakṣatriyah prajāpatih | 
ya ēvam vēda | ubhayorēnam lokayoriduh | 7 (10)
```

T.B.1.5.2.3

```
asmiggścā-muṣmigġśca ||
yāṃ kāmayeta duhitaram priyā syāditi |
tāṃ niṣṭyāyāṃ dadyāt | priyaiva bhavati |
nēva tu punarāgacchati || abhijinnāma nakṣatram | upariṣṭā-daṣāḍhānām |
avastācchrōṇāyai | dēvāsurāḥ samyattā āsann |
tē dēvāstasmin-naksatrēSbhyajayann | 8 (10)
```

T.B.1.5.2.4

```
yadabhyajáyann | tadábhijitősbhijittvam |
yam kāmayētā-napajayyam jáyēditi |
tamētasmin-nakṣátrē yātayēt |
anapajayyamēva jáyati |
pāpapárājitamiva tu || prajāpátiḥ paśūnásṛjata |
tē nakṣátram nakṣatra-mupātiṣṭhanta |
tē samāvánta ēvābhávann |
tē rēvatī-mupātiṣṭhanta | 9 (10)
```

T.B.1.5.2.5

```
tē rēvatyām prābhavann l
tasmād-rēvatyām pasūnām kurvīta l
yat kimcārvācīnagm sōmāt l praiva bhavanti l
salilam vā idamantarāsīt l yadatarann l
tat tārakānām tārakatvam l yō vā iha yajatē l
amugm salōkam nakṣatrātvam l 10 (10)
```

T.B.1.5.2.6

```
dēvagṛhā vai nakṣatrāṇi | ya ēvaṃ vēda | gṛhyeva bhavati | yāni vā imāni pṛthivyāścitrāṇi | tāni nakṣatrāṇi | tasmā-daślīlanāmagg-ścitrē | nāvasyēnna yajēta | yathā pāpāhē kurutē | tādṛgēva tat | dēvanakṣatrāni vā anyāni | 11 (10)
```

T.B.1.5.2.7

```
yamanakşatranyanyani | krttikan prathamam | visakhe uttamam | tani devanakşatrani | anuradhan prathamam | apabharanı-ruttamam | tani yamanakşatrani | yani devanakşatrani | tani dakşinena pariyanti | yani yamanakşatrani | 12 (10)
```

T.B.1.5.2.8

```
tānyuttarēņa | anvēṣāmarāthsmēti | tadanūrādhāḥ | jyēṣṭhamēṣā-mavadhiṣmēti | tajjyēṣṭhaghnī | mūlamēṣāmavṛkṣāmēti | tan-mūlavarhanī | yannāsahanta | tadaṣāḍhāḥ | yadaśloṇat | 13 (10)
```

T.B.1.5.2.9

```
tacchrōṇā | yadaśṛṇōt | tacchraviṣṭhāḥ | yacchata-mabhiṣajyann | tacchatabhiṣak | prōṣṭhapadēṣūdayacchanta | rē-vatyāmaravanta | asvayujōrayuñjata | apabharaṇiṣva pāvahann | tāni vā ētāni yamanakṣatrāṇi ( ) | yānyēva dēvanakṣatrāṇi | tēṣu kurvīta yatkārī syāt | puṇyāha ēva kurutē | 14 (13) (cakā - raivaṃ vēdōbhayō rēnaṃ lōkayōrvidu - rajayan - rēvatīmupātiṣṭhanta - nakṣatratva - manyāni - yāni yamanakṣatrā - ṇyaślōṇad - yamanakṣatrāṇi trīṇi ca) (A2)
```

.5.3 anuvākam 3 - karmānusthānārhah divasabhāgarūpah hēyopādēyakāla vibhāgah

T.B.1.5.3.1

```
dēvasya savituh prātah prasavah prāṇah I varuṇasya sāyamāsavā Spānah II yat pratīcīnam prātastanāt I prācīnagm saṃgavāt I tato dēvā agniṣṭōmam niramimata I tat-tadāttavīryam nirmārgah II mitrasya saṃgavah I tat-puṇyam tējasvyahah I tatsmāttarhi paśavah samāyanti II yat pratīcīnagm saṃgavāt I 15 (10)
```

T.B.1.5.3.2

prācīnam maddhyandināt | tato dēvā ukthyam niramimata | tat-tadāttavīryam nirmārgah | bṛhaspatēr maddhyandinah | tat-puṇyam tējasvyahah | tas-māttarhi tēkṣṇiṣṭham tapati | yat-pratīcīnam maddhyandināt | prācīna-maparāhṇāt | tato dēvāh ṣoḍaśinam niramimata | tattadāttavīryam nirmārgah | 16 (10)

T.B.1.5.3.3

bhagasyāparāhṇaḥ | tat-puṇyaṃ tējasvyahaḥ |
tasmādaparāhṇē kumāryo bhagamicchamānā-ścaranti ||
yat-pratīcīnamaparāhṇāt | prācīnagṃ sāyāt |
tato dēvā atirātraṃ niramimata | tattadāttavīryaṃ nirmārgaḥ || varuṇasya
sāyam | tat-puṇyaṃ tējasvyahaḥ |
tasmāttarhi nānrtam vadēt || 17 (10)

T.B.1.5.3.4

brāhmanō vā aṣṭāvigṃśō nakṣatrāṇām |
samānasyāhnaḥ pañca puṇyāni nakṣatrāṇi | catvāryaślīlāni | tāni nava |
yacca parastānnakṣatrāṇāṃ yaccāvastāt | tānyēkādaśa |
brāhmaṇō dvādaśaḥ | ya ēvaṃ vidvānth saṃvathsaraṃ vrataṃ carati |
saṃvathsarēṇaivāsya vrataṃ guptaṃ bhavati ||
saṃānasyāhnaḥ pañca puṇyāni nakṣatrāṇi () |
catvāryaślīlāni | tāni nava | āgnēyī rātriḥ | aindramahaḥ | tānyēkādaśa |
ādityō dvādaśaḥ |
ya ēvaṃ vidvānth saṃvathsaraṃ vrataṃ carati |
saṃvathsarēṇaivāsya vrataṃ guptaṃ bhavati || 18 (18)
(saṃgavāth - ṣōdaśinaṃ niramimata tattadāttavīryaṃ nirmāgō - vadēd bhavati samānasyāhnaḥ pañca puṇyāni nakṣatrāṇyaṣṭau ca) (A3)

■ 1.5.4 anuvākam 4 - sōmaśēṣabhūtā pātrastutiḥ.(ādhvarabrāhmaṇaśēṣaḥ)

T.B.1.5.4.1

brahmavādinō vadanti | kati pātrāṇi yajñaṃ vahantīti | trayodaseti brūyāt | sa yadbrūyāt | kastāni niramimītēti | prajāpatiriti brūyāt | sa yadbrūyāt | kutastāni niramimītēti | ātmana iti |

prānāpānābhyā-mēvopāgģ-śvantaryāmau niramimīta | 19 (10)

T.B.1.5.4.2

vyānādupāgṃśu savanam | vāca aindravāyavam | dakṣakratubhyām maitrāvaruṇam | śrōtrādāśvinam | cakṣuṣaḥ śukrā manthinau | ātmana āgrayaṇam | aṅgēbhya ukthyām | āyuṣō dhruvam | pratiṣṭhāyā ṛtupātrē || yajñaṃ vāva taṃ prajāpatir niramimīta () | sa nirmitō nāddhriyata samavlīyata | sa ētān prajāpati-rapivāpāna-paśyat | tānniravapat | tairvai sa yajñamapyavapat | yadapivāpā bhavanti | yajñasya dhṛtyā asamvlayāya || 20 (16) (upāggśvantaryāmau niramimītā- mimīta ṣaṭ ca) (A4)

■ 1.5.5 anuvākam 5 - cāturmāsyaśēṣā vapanamantrāḥ, (rājasūyabrāhmanam)

T.B.1.5.5.1

rtamēva paramēsthi | rtam nātyēti kim cana |
rtē samudra āhitah | rtē bhūmiriyagg śritā | agnistigmēna śōciṣā | tapa
ākrānta-muṣṇihā | śirastapasyāhitam | vaiśvānarasya tējasā |
rtēnāsya nivartayē | satyēna parivartayē | 21 (10)

T.B.1.5.5.2

tapasasyanuvartaya | śivanasyapavartaya | śagmanasya-bhivartaya | tadrtam tath satyam | tad-vratam tacchakayam | tanasakayam tanasakayam tacchakayam | tanasakayam tanasakayam tacchakayam | yad-gharmah paryavartayat | antan prthivya divah | agniriśana ojasa | varuno dhitibhih saha | 22 (10)

T.B.1.5.5.3

indro marudbhiḥ sakhibhiḥ saha ∥ agnistigmēna śōciṣā । tapa ākrānta-muṣṇihā । śirastapasyāhitam । vaiśvānarasya tējasā । rtēnāsya nivartayē । satyēna parivartayē । tapasā Ssyānuvartayē ।

ś<u>i</u>vēn<u>ā</u>syōpavartayē | ś<u>agmēn</u> <u>asyā</u>bhivartayē | **23 (10)**

T.B.1.5.5.4

```
tadṛtaṃ tath satyam | tad-vrataṃ tacchakēyam |
tēna śakēyaṃ tēna rāddhyāsam ||
yō asyāḥ pṛthivyāstvaci | nivartayatyōṣadhīḥ | agnirīśana ōjasā | varuṇō
dhītibhiḥ saha |
indro marudbhiḥ sakhibhiḥ saha ||
agnistigmēna śōciṣā |
tapa ākrānta-muṣṇihā | 24 (10)
```

T.B.1.5.5.5

```
śirastapasyāhitam | vaiśvānarasya tējasā |
rtēnāsya nivartayē | satyēna parivartayē |
tapasā Ssyānuvartayē | śivēnāsyōpavartayē |
śagmēnāsyā-bhivartayē | tadrtam tath satyam |
tad-vatam tacchakēyam | tēna śakēyam tēna rāddhyāsam || 25 (10)
```

T.B.1.5.5.6

ēkam māsa-mudasrjat | paramēsthī prajābhyaḥ | tēnābhyō maha āvahat | amrtam martyābhyaḥ | prajāmanu prajāyasē | tadu tē martyāmrtam | yēna māsā arddhamāsāḥ | rtavaḥ parivathsarāḥ | yēna tē tē prajāpatē | ijānasya nyavartayann | 26 (10)

T.B.1.5.5.7

```
tēnāhamasya brahmaņā | nivartayāmi jīvase | agnistigmēna socisa | tapa ākrānta-muṣṇihā | sirastapasyāhitam | vaisvānarasya tējasā | rtēnāsya nivartayē | satyēna parivartayē | tapasā Ssyānuvartayē | sivēnāsyōpavartayē ( ) | sagmēnāsyābhivartayē | tadrtam tath-satyam | tad-vratam tacchakēyam | tēna sakēyam tēna rāddhyāsam | 27 (14) (parivartayē - sahā - bhivartaya - uṣṇihā - rāddhyāsam - nyavartayan - nupavartayē catvāri ca) (A5)
```

■ 1.5.6 anuvākam 6 - cāturmāsyaśēṣā vapanavidhi: (rājasūyabrāhmaņam)

T.B.1.5.6.1

```
dēvā vai yad-yajñē Skurvata | tadasurā akurvata |
tē Ssurā ūrdhvam pṛṣṭhēbhyō nāpasyann |
tē kēsānagrē Svapanta | atha smasrūni | athopapakṣau | tatastē Svarā ayann | parā Sbhavann |
yasyaivam vapanti | avānēti | 28 (10)
```

T.B.1.5.6.2

athō paraiva bhavati | atha dēvā ūrdhvaṃ pṛṣṭhēbhyo Spasyann | ta upapakṣāvagre Svapanta | atha smasrūṇi | atha kēsāṅ | tataste Sbhavann | suvargaṃ lōkamāyann | yasyaivaṃ vapanti | bhavatyātmanā | athō suvargaṃ lōkamēti | 29 (10)

T.B.1.5.6.3

```
athaitan-manur-vaptrē mithuna-mapasyat I sa smasrūnyagrē Svapata I athopapakṣau I atha kēsān I tato vai sa prājāyata prajayā pasubhiḥ I yasyaivam vapanti I pra prajayā pasubhir-mithunair jāyatē II dēvāsurāh samyattā āsann I tē samvathsarē vyāyacchanta I tān dēvāscātur-māsyairēvābhi prāyunjata I 30 (10)
```

T.B.1.5.6.4

```
vaiśvadevena caturo māsosvṛñjatendrarājānah l
tānchīrṣanni cāvartayanta pari ca l
varuṇa praghāsai-ścaturo māsosvṛñjata varuṇarājānah l
tānchīrṣanni cāvartayanta pari ca l
sākamēdhaiścaturo māsosvṛñjata somarājānah l
tānchīra.ṣanni cāvartayanta pari ca l
yā samvathsara upajīvā SSsit l tāmēṣā-mavṛñjata l
tato dēvā abhavann l parāssurāh l 31 (10)
```

T.B.1.5.6.5

ya ēvam vidvāgg-ścāturmāsyair-yajatē I bhrātrvyasyaiva māsō vrktvā I

ś<u>īr</u>ṣanni ca vartayate pari ca l yaiṣā samvathsara upaj<u>ī</u>vā l vṛnkte tāṃ bhrātṛvyasya l kṣudhā Ssya bhrātṛvyaḥ parā bhavati l lohitāyasēna nivartayate l yadvā imāmagnir ṛtāvāgatē nivartayati l ētadēvaināgṃ rūpaṃ kṛtvā nivartayati l sā tataḥ śvaḥ śvo bhūyasī bhavantyēti l 32 (10)

T.B.1.5.6.6

prajāyatē | ya ēvam vidvāllöhitāyasēna nivartayatē | ētadēva rūpam krtvā nivartayatē | sa tatah śvah śvō bhūyān-bhavannēti | praiva jāyatē | trēṇyā śalalyā nivartayēta | trīṇi trīṇi vai dēvānāmrddhāni | trīṇi chandāgṃsi | trīṇi savanāni | traya imē lōkāh | 33 (10)

T.B.1.5.6.7

rddhyāmēva tad-vīrya ēṣu lokēṣu prati tiṣṭhati II yaccaturmāsyayā-jyatmano nāvadyēt I dēvēbhya āvṛścyēta I catṛṣu catṛṣu māsēṣu nivartayēta I parōkṣamēva tad-dēvēbhya ātmano Svadyatyanā vraskāya II dēvānām vā ēṣa ānitaḥ I yaścaturmāsyayājī I ya ēvam vidvānni ca vartayatē pari ca I dēvatā ēvāpyēti I nāsya rudraḥ prajām paśū-nabhimanyatē () II 34 (10) (ētyē- tya - yuñjatā - surā - ēti - lokā - manyatē) (A6)

■ 1.5.7 anuvākam 7

agnicayanaśēṣā iṣṭakōpadhānamantrāḥ, tatra saṃtatyākhyēṣṭakāmantrāḥ

T.B.1.5.7.1

āyuṣaḥ prāṇagṃ santanu | prāṇādapānagṃ santanu | apānād vyānagṃ santanu | vyānāccakṣuḥ santanu | cakṣuṣaḥ śrōtragṃ santanu | śrōtrān manaḥ santanu | manasō vācagṃ santanu |

```
vāca ātmānagṃ santanu | ātmanaḥ pṛthivīgṃ santanu | pṛthivyā antarikṣagṃ santanu | ) | antarikṣād-divagṃ santanu | divaḥ suvaḥ santanu | 35 (12) (antarikṣagṃ santanu dvē ca) (A7)
```

1.5.8 anuvākam 8 - agnicayanaśēṣā tharvaśirōSbhidhānānāmiṣṭakānām mantrāḥ

T.B.1.5.8.1

indrö dadhīcō asthabhiḥ | vṛtrāṇya pratiṣkutaḥ | jaghāna nava tīrnava | icchannaśvasya yacchiraḥ | parvatēṣvapa śritam | tad-vidaccharyaṇāvati | atrā hagōramanvata | nāma tvaṣṭurapīcyam | itthā candramasō gṛhē | indramidgāthino bṛhat | 36 (10)

T.B.1.5.8.2

indramarkēbhirarkiņaḥ I indram vāṇiranūṣata II indra iddharyōḥ saca I saṃmiśla āvacō yuja I indro vajrī hiraṇyayaḥ II indro dīrghāya cakṣasē I ā sūryagṃ rōhayad-divi I vi gōbhiradrimairayat II indra vājēṣu nō ava I sahasra pradhanēṣu ca I 37 (10)

T.B.1.5.8.3

ugra ugrābhirūtibhiḥ || tamindram vājayāmasi | mahē vṛtrāya hantavē | sa vṛṣā vṛṣabhō bhuvat || indraḥ sadāmanē kṛtaḥ | ōjiṣṭhaḥ sa balē hitaḥ | dyumnī ślōkī sa saumyaḥ || girā vajrō na saṃbhṛtaḥ | sabalō anapacyutaḥ | vavakṣu-rugrō astṛtaḥ () || 38 (10) (bṛha- ccā - stṛtaḥ) (A8)

■ 1.5.9 anuvākam 9 - sōmaśēṣabhūtā iṣṭayaḥ. (ādhvarabrāhmanam)

T.B.1.5.9.1

dēvāsurāḥ samyattā āsann | sa prajāpatirindram jyēstham putramapa nyadhatta |

```
nēdėnamasurā baliyāgm sōShananniti | prahrādo ha vai kayādhavaḥ | virocanagg svam putramapa nyadhatta | nēdėnam devā ahananniti | tē devāḥ prajāpati-mupasamētyocuḥ | nārājakasya yuddhamasti | indramanvicchāmēti | tam yajñakratubhi-ranvaicchan | 39 (10)
```

T.B.1.5.9.2

tami yajnakratubhirnān va vindann lami ştibhiran va vindann ladi ştinā-mi ştitvam lē ştayō ha vai nāma lami ştibhiran va vai nāma lami ştaya ityācak şatē parōk sēņa lami parōk sa priyā iva hi dēvāḥ lasmā ētamā gnāvai şņava-mēkā da sakapā lami dīk şa ņī ya miravapann lada padrutyā tanvata lanpatnī samyā jānta upā nayann lada (10)

T.B.1.5.9.3

tē tadam tamēva krtvodadravann ||
tē prāyanīyamabhi samārohann |
tadapadrutyātanvata | tānchamyvanta upānayann |
tē tadatammēva krtvodadravann || ta ātithyamabhi samārohann | tadapadrutyātanvata |
tānidānta upānayann | tē tadatammēva krtvodadravann |
tasmā dētā ētadantā istayah samtisthantē || 41(10)

T.B.1.5.9.4

ēvagṃ hi dēvā akurvata | iti dēvā akurvata | ityu vai manuṣyāḥ kurvatē | tē dēvā ūcuḥ | yadvā idamuccair-yajñēna carāma | tannōSsurāḥ pāpmāSnuvindanti | upāgṃśūpasadā carāma | tathā nōSsurāḥ pāpmā nānuvēthsyantīti | ta upāgṃśūpasada-matanvata | tisra ēva sāmidhēnīranūcya | 42 (10)

T.B.1.5.9.5

sruvēņāghāra-māghārya I tisrah parācī-rāhutīr hutvā I

```
sruvēņopasadam juhavancakruh I
ugram vaco apāvadhīm tvēṣam vaco apāvadhīgg svāhēti I
aśanayāpipāsē ha vā ugram vacah I
ēnaśca vairahatyam ca tvēṣam vacah I
ētagm ha vāva taccaturddhāvihitam pāpmānam dēvā apajaghnirē II
tatho ēvaitadevam vidyajamānah I
tisra ēva sāmidhēnīranūcya I
sruvēnāghāra-māghārya I 43 (10)
```

T.B.1.5.9.6

tisraḥ parācīrāhutīr hutvā | sruvēṇōpasadam juhōti |
ugram vacō apāvadhīm tvēṣam vacō apāvadhīgg svāhēti |
aśanayāpipāsē ha vā ugram vacaḥ |
ēnaśca vairahatyam ca tvēṣam vacaḥ |
ētamēva taccaturddhā-vihitam pāpmānam yajamānōSpahatē |
tēSbhinīyaivāhaḥ paśumā-Slabhanta |
ahna ēva tad-dēvā avartim pāpmānam mṛtyumapajaghnirē |
tēnābhinīyeva rātrēḥ prācarann |
rātriyā ēva tad-dēvā avartim pāpmānam mṛtyumapajaghnirē || 44 (10)

T.B.1.5.9.7

tasmādabhinīyaivāhah paśumālabhēta | ahna ēva tad-yajamāno Svartim pāpmānam bhrātrvyānapanudatē | tēnābhinīyēva rātrēh pracarēt | rātriyā ēva tad-yajamāno Svartim pāpmānam bhrātrvyānapanudatē | sa ēṣa upavasathīyē Shan-dvidēvatyah paśurālabhyatē | dvayam vā asmin lokē yajamānah | asthi ca māgṃsam ca | asthi caiva tēna māgṃsam ca yajamānah sagg skurutē | tā vā ētāh pañca dēvatāh | agnīsomā-vagnir-mitrāvarunau () | 45 (10)

T.B.1.5.9.8

pañcapañcī vai yajamānaḥ l
tvanmāgm sagg snāvāsthi majjā l
ētamēva tatpancadhā vihitamātmānam
varunapāsān-muncati l bhēṣajatāyai nirvarunatvāya l
tagm saptabhiḥ chandōbhiḥ prātarahvayann l
tasmāthsapta caturuttarāni chandāgmsi prātaranuvākē Snūcyantē l

tamētayō-pasamētyō-pāsīdann | upāsmai gāyatā nara iti | tasmā dētayā bahiṣpavamāna upasadyaḥ | 46 (9) (aicchan - nanayagg - stiṣṭhantē - Snūcyā - nūcya sruvēṇāghāramāghārya - rātriyā ēva tad dēvā avartim pāpmānam mṛtyumapajaghnirē - mitrāvaruṇau - +nava ca) (A9)

Special kOrvai

(dēvā yajamāno dēvā dēvā yajamāno yajamāno slabhanta prācarallabhēta pracarēdālabhantālabhēta mṛtyumapajaghnirē bhrātṛvyān)

■ 1.5.10 anuvākam 10 - trivrdādistōmarūpāni sōmangāni. (ādhvarabrāhmanam)

T.B.1.5.10.1

sa samudra uttaratah prājvalad-bhūmyantēna I ēṣa vāva sa samudrah I yaccātvalah I ēṣa u vēva sa bhūmyantah I yadvēdyantah I tadētat-triśalam tripūruṣam I tasmāt-tam trivitastam khananti II sa suvarṇarajatābhyām kuśībhyām parigṛhīta āsīt I tam yadasyā addhyajanayann I tasmādādityah I 47 (10)

T.B.1.5.10.2

atha yath suvarṇarajatābhyām kuśībhyām parigṛhīta āsīt I sāssya kauśikatā I tam trivṛtāsbhi prāstuvata I tam trivṛtā ssaatuvata I tam trivṛtā ssaatuvata I tam trivṛtā ssaatuvata I tam pañcadaśēnābhi prāstuvata I tam pañcadaśēnādadata I tam pañcadaśēnāharann I yāvatī pañcadaśasya mātrā I 48 (10)

T.B.1.5.10.3

```
tagṃ saptadaśēnābhi prāstuvata |
tagṃ saptadaśēnādadata |
tagṃ saptadaśēnāharann | yāvatī saptadaśasya mātrā |
tasya saptadaśēna hriyamāṇasya tējō harōSpatat |
```

```
tamėkavigm senābhi prāstuvata | tamėkavigm senādadata | tamėkavigm senāharann | yāvatyēkavigm sasya mātrā || tē vat-trivrtā stuvatē | 49 (10)
```

T.B.1.5.10.4

```
trivṛtaiva tad-yajamānamādadatē |
taṃ trivṛtaiva haranti |
yāvatī trivṛtō mātrā | agnirvai trivṛt |
yāvadvā agnērdahatō dhūma udētyānuvyēti |
tāvatī trivṛtō mātrā | agnērēvainaṃ tat | mātrāgṃ sāyujyagṃ salōkatāṃ gamayanti ||
atha yatpañcadaśēna stuvatē |
pañcadaśēnaiva tad-yajamāna-mādadatē | 50 (10)
```

T.B.1.5.10.5

```
taṃ pancadaśēnaiva haranti I yāvatī pancadaśasya mātrā I candramā vai pancadaśaḥ I ēṣa hi pancadaśyāmapakṣīyatē I pancadaśyā-māpūryatē I candramasa ēvainaṃ tat I mātrāgṃ sāyujyagṃ salōkatāṃ gamayanti I atha yathsaptadaśēna stuvatē I saptadaśēnaiva tad-yajamānamādadatē I tagṃ saptadaśēnaiva haranti I 51 (10)
```

T.B.1.5.10.6

```
yāvatī saptadasasya mātrā | prajāpatirvai saptadasaḥ | prajāpatērēvainam tat | mātrāgm sāyujyagm salokatām gamayanti | atha yadēkavigmsēna stuvatē | ēkavigmsēnaiva tad-yajamāna-mādadatē | tamēkavigmsēnaiva haranti | yāvatyēkavigmsasya mātrā | asau vā āditya ēkavigmsaḥ | ādityasyaivainam tat | 52 (10)
```

T.B.1.5.10.7

```
mātrāgm sāyujyagm salokatām gamayanti I
tē kuśyau I vyaghnann I tē ahorātrē abhavatām I
```

```
aharēva suvarņā Sbhavat | rajatā rātriḥ | sa yadāditya udēti | ētāmēva tathsuvarņām kusīmanu samēti | atha yadastamēti | ētāmēva tad-rajatām kusīmanu samvisati () | prahrādō ha vai kāyādhavaḥ | virōcanagg svam putramudāsyat | sa pradarōSbhavat | tasmāt pradarādudakam nācāmēt | 53 (14) (ādityaḥ - pancadasasya mātrā - stuvatē - pancadasēnaiva tad yajamānamādadatē - saptadasēnaiva haran - tyādityasyaivainantad visati catvāri ca) (A10)
```

■ 1.5.11 anuvākam 11 - savanīyapaśupurōdāśāḥ (ādhvarabrāhmaṇam)

T.B.1.5.11.1

yē vai catvārah stōmāh | kṛtaṃ tat | atha yē pañca | kalih sah | tasmāc-catuṣṭōmah | taccatuṣṭōmasya catuṣṭōmatvam | tadāhuh | katamāni tāni jyōtīgṃṣi | ya ētasya stōmā iti | trivṛt-pañcadaśah saptadaśa ēkavigṃśah | 54 (10)

T.B.1.5.11.2

ētān<u>i</u> vāva tān<u>i</u> jyōtīgṃṣi | ya ētasya stōmāḥ | sosbravīt | saptadaśēna hriyamāṇō vyalēśiṣi | bhiṣajyata mēti | tamaśvinau dhānābhi-rabhiṣajyatām | pūṣā karambhēṇa | bhāratī parivāpēṇa | mitrāvaruṇau payasyayā | tadāhuḥ | 55 (10)

T.B.1.5.11.3

yadaśvibhyam dhanam I pūṣṇam karambham I bharatyai parivapam I mitravaruṇayōm payasyastha I kasmadeteṣagṃ haviṣamindrameva yajantīti I eta hyenam devata iti brūyāt I etair havirbhi-rabhiṣajyagg-stasmaditi I taṃ vasavosṣṭākapālena prātassavanesbhiṣajyann I rudra ekādaśakapālena māddhyandine savane I viśvē devā dvādaśakapālena tṛtīyasavane I 56 (10)

T.B.1.5.11.4

```
sa yadastākapālān prātassavanē kuryāt |
ēkādasakapālān māddhyandinē savanē |
viloma tad-yajñasya kriyēta |
ēkādasakapālānēva prātassavanē kuryāt |
ēkādasakapālān māddhyandinē savanē |
ēkādasakapālān māddhyandinē savanē |
ēkādasakapālān māddhyandinē savanē |
ēkādasakapālāg strtīya savanē | yajñasya salomatvāya | tadāhuh | yad vasūnām prātassavanam () |
rudrānām māddhyandinagm savanam |
visvēṣām dēvānām trtīyasavanam |
atha kasmādētēṣāgm haviṣāmindramēva
yajantīti |
ētā hyenam dēvatā iti brūyāt |
ētair havirbhirabhiṣajyagg stasmāditi | 57 (15)
(ēkavigmsa-āhu-strtīyasavanē-prātassavanam pañca ca) (A11)
```

■ 1.5.12 anuvākam 12 - saptachandāmsi prapancyantē (ādhvarabrāhmaņam)

T.B.1.5.12.1

```
tasyāvācō Svapādādabibhayuḥ |
tamētēṣu saptasu chandaḥ svaśrayann | yadaśrayann | tacchrāyantīyasya
śrāyantīyatvam | yadavārayann |
tad vāravantīyasya vāravantīyatvam ||
tasyāvāca ēvāvapādādabibhayuḥ |
tasmā ētāni sapta caturuttarāṇi chandāggsyupādadhuḥ |
tēṣāmati trīṇyaricyanta | na trīṇyudabhavann | 58 (10)
```

T.B.1.5.12.2

```
sa bṛhatīmēvā-spṛśat | dvābhyāmakṣarābhyām | ahōrātrābhyāmēva | tadāhuḥ | katamā sā dēvākṣarā bṛhatī | yasyām tat pratyatiṣṭhat | dvādaśa paurṇamāsyaḥ | dvādaśāṣṭakāḥ | dvādaśāmāvāsyāḥ | eṣā vāva sā dēvākṣarā bṛhatī | 59 (10)
```

T.B.1.5.12.3

yasyām tat pratyatiṣṭhaditi | yāni ca chandāgġ-syatyaricyanta | yāni ca nōdabhavann | tāni nirvīryāṇi hīnānyamanyanta | sā Sbravīd-bṛhatī | māmēva bhūtvā | māmupa sagg śrayatēti | caturbhirakṣarai-ranuṣṭug-bṛhatīm nōdabhavat | caturbhirakṣaraih paṅktir-bṛhatī-matyaricyata | tasyāmētāni catvāryaksarānya-pacchidyā-dadhāt | 60 (10)

T.B.1.5.12.4

tē bṛhatī ēva bhūtvā | bṛhatīmupa samaśrayatām ||
aṣṭābhi-rakṣarairuṣṇig-bṛhatīm nōdabhavat |
aṣṭābhirakṣaraistriṣṭug-bṛhatī-matyaricyata |
tasyāmētā-nyaṣṭāvakṣarāṇya-pacchidyādadhāt |
tē bṛhatī ēva bhūtvā | bṛhatīmupa samaśrayatām |
dvādaśabhi-rakṣarair-gāyatrī-bṛhatīm nōdabhavat |
dvādaśabhi-rakṣarair-jagatī-bṛhatī-matyaricyata |
tasyāmētāni dvādaśākṣarāṇya-pacchidyādadhāt | 61 (10)

T.B.1.5.12.5

tē bṛhatī ēva bhūtvā | bṛhatīmupa samaśrayatām ||
söSbravīt-prajāpatiḥ | chandāgṃsi ratho mē bhavata |
yuṣmābhi-rahamēta-madhvanamanu saṃcarāṇīti |
tasya gāyatrī ca jagatī ca pakṣāvabhavatām |
uṣṇikca triṣṭupca praṣṭyau | anuṣṭupca paṅktiśca dhuryau | bṛhatyevoddhirabhavat |
sa ētaṃ chandōrathamāsthāya () |
ētamadhvanamanu samacarat |
ētagṃ ha vai chandōrathamāsthāya |
ētamadhvanamanu saṃcarati |
yēnaiṣa ētath sacaṃrati |
ya ēvaṃ vidvānth-sōmēna yajatē |
ya ucainamēvaṃ vēda || 62 (16)
(abhavan - vāva sā dēvākṣarā bṛha - tyadadhād - dvādaśākṣarāṇyapac-chidyadadhā - dāsthāya ṣaṭca) (A12)

prapAtaka kOrvai with starting words of 1 tO 12 anuvAkams :-

(agnēḥ kṛttikā - yat puṇyam - dēvasya savitur - brahmavādinaḥ ka tyṛtamēva - dēvā vā - āyuṣaḥ prāṇa - mindro dadhīcō -devāsurāḥ sa

prajāpatih - sa samudro - ye vai catvāra - stasyāvaco dvadasa)

kOrvai with starting words of 1, 11, 21 series of dasinis :-

(agnēḥ kṛttikā - dēvagṛhā - r̥tamē̯va - vaisvadē̯vēna - tē tadanta - tampañcadasena - tē bṛhatī eva dviṣaṣṭiḥ)

first and last word of 5th prapAtakam :-

(agnēḥ kṛttikā - ya ucainamēvam vēda)

∥ hariٰḥ ōṃ ∥

∥ kṛṣṇa yajurvēdīya taittirīya brāhmaṇē prathamāṣṭakē pañcamaḥ prapāṭhakaḥ samāptah ∣

APPENDIX FOR 1.5.1.5

■ 1.5.1.5 pūrņā-paścād[1], yatte dēvā adadhuḥ[2]

pūrņā paścāduta pūrņā purastādunmadhyatah paurņamāsī jigāya lasyān dēvā adhi samvasanta uttamē nāka iha mādayantām lyattē dēvā adadhu rbhāgadhēyamamāvāsyē samvasanto mahitvā lsānō yajnam piprhi viśvavārē rayim nō dhēhi subhagē suvīrām l

(Appearing in TS 3.5.1.1)

 $\bar{\text{o}}$ m namaḥ paramātmanē, śrī mahāgaṇapatayē namaḥ śrī gurubhyō namaḥ, hariḥ ōṃ

amāṣṭakē ṣaṣṭhaḥ prapāṭhakaḥ - rājasūyānubrā

■ 1.6.1 anuvākam 1 - anumatyādyā iṣṭayaḥ

T.B.1.6.1.1

```
anumatyai purōḍāśa-maṣṭākapālaṃ nirvapati |
yē pratyañcaḥ śamyayā avaśīyantē |
tannairrta-mēkakapālam | iyaṃ vā anumatiḥ |
iyaṃ nirrtiḥ | nairrtēna pūrvēṇa pracarati |
pāpmānamēva nirrtiṃ pūrvāṃ niravadayatē |
ēka kapālō bhavati | ēkadhaiva nirrtiṃ niravadayatē | yadahutvā gārhapatya īyuḥ | 1 (10)
```

T.B.1.6.1.2

```
rudrō bhūtvāSgniranūtthāya |
adhvaryum ca yajamānam ca hanyāt |
vīhi svāhā SShutim juṣāṇa ityāha |
āhutyaivainagṃ śamayati |
nārtimārccha-tyadhvaryurna yajamānaḥ |
ēkōlmukēna yanti | taddhi nirṛtyai bhāgadhēyām | imām diśaṃ yanti | ēṣā
vai nirṛtyai dik |
svāyāmēva diśi nirṛtim niravadayatē | 2 (10)
```

T.B.1.6.1.3

```
svakṛta iriṇē juhōti pradarē va l
ētadvai nirṛtyā āyatanam l
sva ēvāyatanē nirṛtim niravadayatē l
ēṣa te nirṛtē bhāga ityāha l
nirdiśatyēvainām l bhūte haviṣmatyasītyāha l
bhūtimēvopāvartatē l muncēmamagmhasa ityāha l
agmhasa ēvainam muncati languṣṭhābhyām juhōti l 3 (10)
```

T.B.1.6.1.4

antata ēva nirrtim niravadayatē | kṛṣṇaṃ vāsaḥ kṛṣṇatṻṣaṃ dakṣi̇ṇā | ētad-vai nirrtyai rūpam | rūpēnaiva nirrtim niravadayatē |

aprátīkṣamāyanti | nirṛtyā antarhityai | svāhā namō ya idaṃ cakārēti punarētya gārhapatyē juhōti | āhutyaiva namasyantō gārhapatya-mupāvartantē | ānumatēna pracarati | iyaṃ vā anumatiḥ | 4 (10)

T.B.1.6.1.5

iyamēvāsmai rājyamanumanyatē | dhēnur-dakṣiṇā | imāmēva dhēnum kurutē | ādityam carum nirvapati | ubhayī̈svēva prajāsvabhiṣicyatē | daivī̈su ca mānusīṣu ca | varō dakṣiṇā | varō hi rājyagm samṛddhyai | āgnāvaiṣṇava-mēkādaśakapālam nirvapati | agniḥ sarvā dēvatāḥ | 5 (10)

T.B.1.6.1.6

viṣṇuryajñaḥ | dēvatāścaiva yajñaṃ cāva rundhē | vāmanō vahī dakṣiṇā | yad-vahī | tēnāgnēyaḥ | yad-vāmanaḥ | tēna vaiṣṇavaḥ samṛddhyai | agnīṣōmīya-mēkādaśakapālaṃ nirvapati | agnīṣōmābhyāṃ vā indro vṛtramahanniti | yadagnīṣōmīya-mēkādaśakapālaṃ nirvapati | 6 (10)

T.B.1.6.1.7

vārtraghnamēva vijityai | hiranyam daksinā samrddhyai | indro vrtragm hatvā | dēvatābhiscēndriyēna ca vyārddhyata | sa ētamaindrāgna-mēkādasakapā mapasyat | tanniravapat | tēna vai sa dēvatāscēndriyam cāvārundha | yadaindrāgna-mēkādasakapālam nirvapati | dēvatāscaiva tēnēndriyam ca yajamānō Sva rundhē | rṣabhō vahī daksinā | 7 (10)

T.B.1.6.1.8

yad-vahī | tēnāgnēyaḥ | yadṛṣabhaḥ | tēnaindraḥ samṛddhyai | āgnēyamaṣṭākapālaṃ nirvapati | aindraṃ dadhi | yadāgnēyō bhavati | agnirvai yajñamukham | yajñamukhamēvarddhiṃ purāstāddhattē | yadaindraṃ dadhi | 8 (10)

T.B.1.6.1.9

indriyamēvāva rundhē | rṣabhō vahī dakṣiṇā | yadvahī | tēnāgnēyaḥ |

yadṛṣabhaḥ | tēnaindraḥ samṛddhyai | yāvatīrvai prajā ōṣadhīnā-mahutānā-māśñanh | tāḥ parāʿSbhavann | āgrayaṇaṃ bhavati hutādyāya | yajamānasyāparābhāvāya | 9 (10)

T.B.1.6.1.10

dēvā vā ōṣadhīṣvājimayuḥ l tā indrāgnī udajayatām l tāvētamaindrāgnam dvādaśakapālam niravṛṇātām l yadaindrāgnō bhavatyujjityai l dvādaśakapālō bhavati l dvādaśa māsāḥ samvathsaraḥ l samvathsarēṇaivāsmā annamavarundhē l vaiśvadēvaścarur bhavati l vaiśvadēvam vā annām l annamēvāsmai svadayati l 10 (10)

T.B.1.6.1.11

prathamajō vathsō dakṣiṇā samṛddhyai I saumyagg śyāmākam carum nirvapati I sōmō vā akṛṣṭapacyasya rājā I akṛṣṭapacyamevāsmai svadayati I vāsō dakṣiṇā I saumyagmhi devatayā vāsaḥ samṛddhyai I sarasvatyai carum nirvapati I sarasvate carum I mithunamevāva rundhe I mithunau gāvau dakṣiṇā samṛddhyai () I ēti vā ēṣa yajñamukhādṛddhyāḥ I yoʻsqnērdēvatayā ēti I aṣṭāvētāni havīgmṣi bhavanti I aṣṭākṣarā gāyatrī I gāyatroʻsqniḥ I tēnaiva yajñamukhādṛddhyā agnērdēvatāyai naiti II (16) (Iyur - niravadayatē - Sṅguṣṭhābhyām juhō - tyanumatir - dēvatā - nirvapati - vahī dakṣiṇā - yadaindram da - dhyaparābhāvāya - svadayati - gāvau dakṣiṇā samṛddhyai ṣaṭca) (A1)

■ 1.6.2 anuvākam 2- cāturmāsyē vaiśvadēvahavīmṣi ■

T.B.1.6.2.1

va<u>i</u>śvadēvēna vai prajāpatih prajā asrjata | tāḥ srṣṭā na prājāyanta | sosgnirakāmayata | ahamimāḥ prajanayēyamiti | sa prajāpatayē śucamadadhāt |

sososat-prajāmicchamānaņ l tasmādyam ca prajā bhunakti yam ca na l tāvubhau śocataņ prajāmicchamānau l tāsvagnimapya srjat l tā agniraddhyait l 12 (10)

T.B.1.6.2.2

sōmō rētōSdadhāt | savitā prājanayat | sarasvatī vācamadadhāt | pūṣā Spōṣayat | tē vā ētē triḥ samvathsarasya prayujyantē | yē dēvāḥ puṣṭipatayaḥ | samvathsarō vai prajāpatiḥ | samvathsarēṇaivāsmai prajāḥ prājanayat | tāḥ prajā jātā marutō ghnann | asmānapi na prāyukṣatēti | 13 (10)

T.B.1.6.2.3

sa ētam prajāpatirmārutagm saptakapāla-mapasyat l tam niravapat l tatō vai prajābhyokalpata l yanmārutō nirupyatē l yajñasya klṛptyai l prajānā-maghātāya l saptakapālō bhavati l saptaganā vai marutaḥ l gaṇaśa ēvāsmai visam kalpayati l sa prajāpati-rasocat l 14 (10)

T.B.1.6.2.4

yāḥ pūrvaḥ prajā asṛkṣi | marutastā avadhiṣuḥ | kathamaparāḥ sṛjēyēti | tasya śuṣma āṇḍaṃ bhūtaṃ niravartata | tadvyudaharat | tadapōṣayat | tat prājāyata | āṇḍasya vā ētad rūpam | yadāmikṣā | yadvyuddharati | 15 (10)

T.B.1.6.2.5

prajā ēva tad-yajamānah pōṣayati | vaiśvadēvyāmikṣā bhavati | vaiśvadēvyō vai prajāh | prajā ēvāsmai prajanayati | vājinamānayati | prajāsvēva prajātāsu rēto dadhāti | dyāvāpṛthivya ēkakapālo bhavati | prajā ēva prajātā dyāvāpṛthivībhyā-mubhayatah pari gṛhṇāti | dēvāsurāh samyattā āsann | sāSgnirabravīt | 16 (10)

T.B.1.6.2.6

māmagrē yajata | mayā mukhēnāsurām jēsyathēti | mām dvitīyamiti sōmöSbravīt | mayā rājñā jēsyathēti | mām tṛtīyamiti savitā | mayā prasūtā jēsyathēti |

māṃ caturthīmiti sarasvatī | indriyaṃ voshaṃ dhāsyāmīti | māṃ panca-mamiti pūṣā | mayā pratiṣṭhayā jēṣyathēti | 17 (10)

T.B.1.6.2.7

```
tesgninā mukhēnāsurānajayann | sōmēnā rājñā | savitrā prasūtāḥ | sarasvatīndri madadhāt | pūṣā pratiṣṭhā ssīt | tatō vai dēvā vyajayanta | yadētāni havīgṃṣi nirupyantē vijityai | nōttaravēdimupa vapati | paśavō vā uttaravēdiḥ | ajātā iva hyētarhi paśavaḥ () | 18 (10) (aid - itya - śōcad - vyuddhara - tyabravīt - pratiṣṭhayā jēṣyathē tyētara.hi paśavaḥ) (A2)
```

■ 1.6.3 anuvākam 3 - vaiśvadēvapargatāni viśvēṣāṅgāni

T.B.1.6.3.1

```
trivṛd-barhir-bhavati | mātā pitā putraḥ | tadēva tan-mithunam | ulbaṃ garbho jarāyu | tadēva tan mithunam | trēdhā barhiḥ saṃnaddhaṃ bhavati | traya imē lōkāḥ | ēṣvēva lōkēṣu prati tiṣṭhati | ēkadhā punaḥ saṃnaddhaṃ bhavati | ēka iva hyayaṃ lōkaḥ || 19 (10)
```

T.B.1.6.3.2

```
asminnēva tēna lokē prati tisthati | prasuvo bhavanti | prathamajāmēva pustimava rundhē | prathamajō vathsō daksiņā samrddhyai | presadājyam grhņāti | pasavo vai presadājyam | pasūnēvāva rundhē | pancagrhītam bhavati | pasavo bhavati | panktā hi pasavah | bahurūpam bhavati | 20 (10)
```

T.B.1.6.3.3

```
bahurūpā hi paśavaḥ samṛddhyai | agniṃ manthanti | agnimukhā vai prajāpatiḥ prajā asrjata | yadagniṃ manthanti | agnimukhā ēva tat prajā yajamānaḥ srjatē | nava prayājā ijyantē | navānūyājāḥ | aṣṭau havīgṃṣi | dvāvāghārau | dvāvājyabhāgau | 21 (10)
```

T.B.1.6.3.4

trigṃśath saṃpadyantē | trigṃśadakṣarā virāṭ | annaṃ virāṭ | virājaivānnādyamava rundhē | yajamānō vā ēkakapālaḥ | tēja ājyam | yadēkakapāla ājyamānayati | yajamānamēva tējasā samarddhayati | yajamānō vā ēkakapālaḥ | paśavā ājyam | 22 (10)

T.B.1.6.3.5

yadēkakapāla ājyamānayati I yajamānamēva pasubhiḥ samarddhayati I yadalpamānayet I alpa ēnam pasavo bhuñjanta upatisthērann I yad-bahvanayet I bahava ēnam pasavo bhuñjanta upatisthērann I bahvanīyāviḥ pṛṣṭham kuryāt I bahava ēvainam pasavo bhuñjanta upatisṭhantē I yajamāno vā ēkakapālaḥ I yadēkakapālasyāvadyēt I 23 (10)

T.B.1.6.3.6

yajámānasyāvádyēt | udvā mādyēd-yajámānaḥ | pra vā mīyēta | sakṛdēva hōtavyáḥ | sakṛdiva hi súvargō lōkaḥ | hutvāSbhi júhōti | yajámānamēva súvargaṃ lōkaṃ gámayitvā | tējásā samárddhayati | yajámānō vā ēkákapālaḥ | suvargō lōka āhavanīyáḥ | 24 (10)

T.B.1.6.3.7

yadēkakapāla-māhavanīye juhōti I

yajamānamēva suvargam lokam gamayati | yaddhastena juhuyāt | suvargāllokād-yajamāna-mavaviddhyēt | srucā juhoti | suvargasya lokasya samaṣṭyai | yat prānpadyeta | dēvalokamabhi jayēt | yad-dakṣinā pitrlokam | yat pratyak | 25 (10)

T.B.1.6.3.8

rakṣāgṃ̇si yajñagṃ hanyuḥ | yadudann ˈ | manuṣyalōka-mabhijayēt | pratiṣṭhitō hōtavyaḥ |

ēkakapālam vai pratitisthantam dyāvaprthivī anu pratitisthatah | dyāvaprthivī rtavah | rtūn. yajnah | yajnam yajamānah | yajamānam prajāh | tasmāt-pratisthitō hōtavyah | 26 (10)

T.B.1.6.3.9

vājino yajati | agnirvāyuḥ sūryaḥ | tē vai vājinaḥ | tānēva tad-yajati | athō khalvahuḥ | chandāgṃsi vai vājina iti | tānyēva tad-

yajati | rkhsamē va indrasya harī somapānau | tayöḥ paridhaya ādhānam | vajinam bhagadhēyam | 27 (10)

T.B.1.6.3.10

yadaprahṛtya paridhīnjuhuyāt | antarādhānābhyām ghāsam prayacchēt | prahṛtya paridhīnjuhōti | nirādhānābhyāmēva ghāsam prayacchati | barhiṣi viṣincanvājina-mānayati | prajā vai bara.hiḥ | rētō vājinam | prajāsvēva rētō dadhāti | samupahūya bhakṣayanti | ētath sōmapīthā hyētē () | athō ātmannēva rētō dadhatē | yajamāna uttamō bhakṣayati | paśavō vai vājinam | yajamāna ēva paśūn pratiṣṭhāpayanti | 28 (14) (lokō - bahurūpam bhava - tyājyabhāgau - paśava ājya - mavadyē - dāhavanīyaḥ - pratyak - tasmāt pratiṣṭhitō hōtavyō - bhāgadhēya - mētē catvāri ca) (A3)

■ 1.6.4 anuvākam 4 - varuņapraghāsāḥ

T.B.1.6.4.1

```
prajāpatiḥ savitā bhūtvā prajā asrjata |
tā enamatyamanyanta | tā asmādapākrāmann |
tā varuno bhūtvā prajā varunenāgrāhayat |
tāḥ prajā varunagrhītāḥ | prajāpatim punarupādhāvannātha-micchamānāḥ |
sa ētān-prajāpatir-varuna praghāsānapasyat | tānniravapat |
tairvai sa prajā varuna-pāsādamuncat |
vad-varuna-praghāsā nirupyantē | 29 (10)
```

T.B.1.6.4.2

prajānāmavaruṇagrāhāya | tāsām dakṣiṇō bāhur nyakna āsīt | savyaḥ prasṛtaḥ | sa ētām dvitīyām dakṣiṇatō vēdimudahann | tatō vai sa prajānām dakṣiṇam bāhum prāsārayat | yad-dvitīyām dakṣiṇatō vēdimuddhanti | prajānāmēva tad-yajamānō dakṣiṇam bāhum prasārayati | tasmāccātur-māsyayājyamuṣmin lōka ubhayābāhuḥ | yajñābhijitagg hyasya | pṛthamātrād-vēdī asabhimnnē bhavataḥ | 30 (10)

T.B.1.6.4.3

```
tasmāt-pṛthamātraṃ vyagṃsaü | uttarasyāṃ vēdyāmuttaravēdimupa vapati |
paśavō vā uttaravēdiḥ | paśūnēvāva rundhē |
athō yajñaparuṣō Snantarityai |
ētad-brāhmaṇānyēva pañca havīgṃṣi |
athaiṣa aindrāgnō bhavati |
prāṇāpānau vā ētau dēvānām | yadindrāgnī |
yadaindrāgnō bhavati | 31 (10)
```

T.B.1.6.4.4

prāṇāpānāvēvāva rundhē | ōjō balaṃ vā ētau dēvānām | yadindrāgnī | yadaindrāgnō bhavati | ōjō balamēvāva rundhē | mārutyāmikṣā bhavati | vāruṇyāmikṣā | mēṣī ca mēṣaśca bhavataḥ | mithunā ēva prajā varuṇapāśān-muñcati | lōmaśau bhavatō mēddhyatvāya | 32 (10)

T.B.1.6.4.5

```
śamiparnānyupa vapati | ghāsamēvābhyāmapi yacchati | prajāpatimannādyam nopānamat | sa ētēna śatēddhmēna haviṣā Snnādyama-vārundha | yat paraḥ śatāni śamīparṇāni bhavanti | annādyasyāva-ruddhyai | saumyāni vai karīrāṇi | saumyā khalu vā āhutir divō vṛṣṭim cyāvayati | yat-karīrāṇi bhavanti | saumyayaivāhutyā divō vṛṣṭimava rundhē ( ) | kāya ēkakapālo bhavati | prajānām katvāmya | pratipūruṣam karambha pātrāṇi bhavanti | jātā ēva prajā varuṇapāśān-muñcati | ēka-matiriktam | janiṣyamāṇā ēva prajā varuṇapāśān-muñcati | 33 (16) (nirupyantē- bhavatō - bhavati - mēddhyatvāya - rundhē ṣaṭca) (A4)
```

■ 1.6.5 anuvākam 5 - tacchēṣah

T.B.1.6.5.1

uttarasyam vedyamanyani havigmsi sadayati I daksinayam marutim I apad-

huramēvainā yunakti | athō ōjā ēvāsāmavāharati | tasmād-brahmāņaśca kṣatrācca viśōŚnyatōŚpakramiṇīḥ | mārutyā pūrvāyā pracarati | anṛtamēvā-vā yajatē | vāruṇyōttārayā | antata ēva varunamavā-yajatē | yadēvādhvaryuh karōti | 34 (10)

T.B.1.6.5.2

tat pratiprasthātā karoti | tasmād-yacchrēyan-karoti | tat pāpiyān-karoti | patnīm vācayati | mēddhyāmēvainām karoti | athō tapa ēvaināmupa nayati | yajjāragm santam na prabrūyāt | priyam jñātigm rundhyāt | asau mē jāra iti nirdisēt | nirdisyaivainam varuņapāsēna grāhayati | 35 (10)

T.B.1.6.5.3

praghāsyān. havāmaha iti patnī-mudānayati | ahvataivainām | yat-patnī puronuvākyāmanu brūyāt | nirvīryo yajamānah syāt | yajamāno Snvāha | ātmannēva vīryam dhattē | ubhau yājyāgm savīryatvāya | yadgrāmē yadaranya ityāha | yathoditamēva varuņamava yajatē |

T.B.1.6.5.4

bhrātṛvya dēvatyō dakṣiṇaḥ I yadāhavanīyē juhuyāt I yajāmānaṃ varuṇapāśēna grāhayēt I dakṣiṇē Sgnau juhōti I bhrātṛvyamēva varuṇapāśēna grāhayati I śūrpēṇa juhōti I anyāmēva varuṇamavayajatē I śīrṣannadhi nidhāya juhōti I śīrṣata ēva varuṇamava yajatē I pratyantiṣṭhañjuhōti I 37 (10)

T.B.1.6.5.5

pratyannēva varunapāsān-nirmucyatē | akrankarma karmakṛta ityāha | dēvānṛṇaṃ niravadāya | anṛṇā gṛhānupa-prētēti vāvaitadāha | varuṇa gṛhītaṃ vā ētad-yajñasya | yad-yajuṣā gṛhītasyātiricyatē | tuṣāśca niṣkāsaśca | tuṣaiśca niṣkāsēna cāvabhṛthamavaiti | varuṇa-gṛhītēnaiva varuṇamavayajatē | apoŚvabhṛthamavaiti | 38 (10)

T.B.1.6.5.6

aphsu vai varunan I sākṣādēva varunamava yajatē I

yajamānadēvatyo vā āhavanīyah 1 36 (10)

pratiyutō varuṇasya pāśa ityāha | varuṇapāśādēva nirmucyatē | apratīkṣa-māyanti | varuṇasyāntarhityai | ēdhȫSsyēdhiṣīmahītyāha | samidhaivāgniṃ namasyanta upāyanti | tējō̄Ssi tējō mayi dhēhītyāha | tēja ēvātmandhattē () | 39 (10) (karōti - grāhaya - tyāhavanīya - stiṣṭhañjuhō - tyapō̄Svabhṛthamavaiti - dhattē) (A5)

■ 1.6.6 anuvākam 6 - sākamēdhāh

T.B.1.6.6.1

dēvāsurāḥ samyattā āsann | sösgnirabravīt |
mamēya-manikavatī tanūḥ | tām prinīta | athāsurānabhi bhaviṣyathēti | tē
dēvā agnayēsnikavatē purodāsamaṣṭākapālam niravapann |
sösgniranikavanth svēna bhagadhēyena prītaḥ |
caturddhā snikā-nyajanayata |
tato dēvā abhavann | parā ssurāḥ | 40 (10)

T.B.1.6.6.2

yadagnayē Snīkavatē purodāsamastākapālam nirvapati I agnimēvānīkavantagg svēna bhāgadhēyēna prīnāti I so Sgniranīkavānth svēna bhāgadhēyēna prītaḥ I caturddhā Snīkāni janayatē I asau vā ādityō Sgni-ranīkavān I tasya rasmayō Snīkāni I sākagm sūryēņōdyatā nirvapati I sākṣādēvāsmā anīkāni janayati I tē Ssurāḥ parājitā yantaḥ I dyāvāpṛthivī upāśrayann I 41 (10)

T.B.1.6.6.3

tē dēvā marudbhyaḥ sāntapanēbhyaścarum niravapann l
tām dyāvāpṛthivībhyā-mēvōbhayataḥ samatapann l
yanmarudbhyaḥ sāntapanēbhyaścarum nirvapati l
dyāvāpṛthivībhyāmēva tadubhayatō yajamānō bhrātṛvyānth saṃtapati l
maddhyandinē nirvapati l tarhi hi tēskṣṇiṣṭham tapati l carurbhavati l
sarvata ēvainānth saṃtapati l
tē dēvāḥ śvō vijayinaḥ santaḥ l
sarvāsām dugdhē gṛhamēdhīyam carum niravapann l 42 (10)

T.B.1.6.6.4

āśitā ēvādyōpavasāma | kasya vāShēdam | kasya vā śvō bhavat | tasyāhutasya nāśñanh | na hi dēvā ahutasyāśñanti | tēSbruvann | kasmā imagm höṣyāma iti | marudbhyō gṛhamēdhibhya ityabruvann | tam marudbhyō gṛhamēdhibhyō Sjuhavuḥ | 43 (10)

T.B.1.6.6.5

tato dēvā abhavann | parāssurāḥ |
yasyaivaṃ viduṣo marudbhyo gṛhamēdhibhyo gṛhē juhvati | bhavatyātmanā | parāssya bhrātṛvyō bhavati | yadvai yajñasya pākatrā kriyatē | paśavyaṃ tat |
pākatrā vā ētatkriyatē | yannēddhmābarhir-bhavati | na sāmidhēnī-ranvāha | 44 (10)

T.B.1.6.6.6

na prayajā ijyante I nānuyajāḥ I ya evam vēda I pasumān bhavati I ajyabhāgau yajati I yajñasyaiva cakṣuṣī nāntareti I maruto gṛhamēdhino yajati I bhāgadhēye-naivainānth-samarddhayati I agnigg sviṣṭakṛtam yajati pratiṣṭhityai I iḍānto bhavati () I pasavo vā iḍā I pasuṣvēvopariṣṭāt prati tiṣṭhati I 45 (12) (asurā - asrayan - gṛhamēdhīyam carum niravapan - najuhavu - ranvā - hēḍānto bhavati dvē ca) (A6)

∥ 1.6.7 anuvākaṃ 7 - tacchēṣaḥ ∥

T.B.1.6.7.1

yatpatni gṛhamēdhīya-syāśñīyāt | gṛhamēddhyeva syāt | vi tvasya yajña ṛdhyēta | yannāśñīyāt | agṛhamēdhī syāt | nāsya yajñō vyṛddhyēta | prativēśaṃ pacēyuḥ | tasyāśñīyāt | gṛhamēddhyeva bhavati | nāsya yajñō vyṛddhyatē | 46 (10)

T.B.1.6.7.2

tē dēvā gṛhamēdhīyēnēṣṭvā | āśitā abhavann | āñjatābhyañjata | anu vathsā-navāsayann | tēbhyōSsurāḥ kṣudhaṃ prāhiṇvann | sā dēvēṣu lōkamavittvā | asurān-punaragacchat | gṛhamēdhīyēnēṣṭvā | āśitā bhavanti | āñjatēSbhyañjatē | 47 (10)

T.B.1.6.7.3

anu vathsan. vasayanti |
bhrātrvyāyaiva tad-yajamānah kṣudham prahinōti |
tē dēvā grhamēdhīyēnēṣṭvā | indrāya niṣkāsam nyadadhuh | asmānēva śva indrō nihitabhāga upāvartitēti |
tānindrō nihitabhāga upāvartata |
grhamēdhīyēnēṣṭvā | indrāya niṣkāsam nidaddhyāt | indra ēvainam nihitabhāga upāvartatē | gārhapatyē juhōti | 48 (10)

T.B.1.6.7.4

bhāgadhēyēnēvainagṃ samarddhayati | ṛṣabhamāhvayati | vaṣaṭkāra ēvāsya saḥ | athō indriyamēva tad-vīryam yajamānō bhrātrvyasya vṛṅktē | indrō vṛtragṃ hatvā | parāṃ parāvata-magacchat | apārādhamiti manyamānaḥ | sōsbravīt | ka idaṃ vēdiṣyatīti | tēsbruvan marutō varaṃ vṛṇāmahai | 49 (10)

T.B.1.6.7.5

atha vayam vedāma I asmabhyamēva prathamagm havirnirupyātā iti I ta enamaddhya-krīdann I tatkrīdinām krīditvam I yan marudbhyah krīdibhyah prathamagm havirnirupyatē vijityai I sākagm sūryēņādyatā nirvapati I ētasmin vai lōka indrā vrtramahanth samrddhyai I ētad-brāhmaṇānyēr pañca havīgṃṣi I ētad-brāhmaṇa aindrāgnaḥ I athaiṣa aindraścarur-bhavati () I 50 (10)

T.B.1.6.7.6

uddhāram vā ētamindra udaharata | vṛtragṃ hatvā | anyāsu dēvatāsvadhi | yadēṣa aindra-ścarur bhavati | uddhāramēva taṃ yajamāna uddharatē | anyāsu prajāsvadhi | vaiśvakarmaṇa ēkakapālō bhavati | viśvanyēva tēna karmāṇi yajamānō Svarundhē | 51 (8) (ṛddhyatēS-bhyanjatē-juhōti-vṛṇāmahai-bhavatya- +ṣṭau ca) (A7)

T.B.1.6.8.1

```
vaiśvadēvēna vai prajāpatih prajā asrjata |
tā varuņa-praghāsair-varuņapāsādamuncat | sākamēdhaih pratyasthāpayat |
tryambakai rudram niravādayata |
pitryajnēna suvargam lokamagamayat |
yad-vaiśvadēvēna yajatē | prajā ēva tad-yajamānah srjatē | tā varuņa-praghāsair-varuņapāsān-muncati |
sākamēdhaih pratisthāpayati | tryambakairudram niravadayatē | 52 (10)
```

T.B.1.6.8.2

```
pitryajñēna suvargam lokam gamayati | dakṣiṇataḥ prācīnāvītī nirvapati | dakṣiṇāvrddhi pitrṇām | anādrtya tat | uttarata ēvopavīya nirvapēt | ubhayē hi dēvāśca pitaraścējyante | athō yadēva dakṣiṇārddhe Sdhi śrayati | tēna dakṣiṇāvrt | somāya pitrmate puroḍāśagm ṣaṭkapālam nirvapati | samvathsarō vai somaḥ pitrmān | 53 (10)
```

T.B.1.6.8.3

```
samvathsaramēva prīṇāti |
pitrbhyo barhiṣadbhyo dhānāḥ |
māsā vai pitaro barhiṣadaḥ | māsānēva prīṇāti |
yasmin vā rtau puruṣaḥ pramīyatē | so Ssyāmuṣmin lokē bhavati | bahurūpā dhānā bhavanti | ahorātrāṇā-mabhijityai |
pitrbhyo Sgniṣvāttēbhyo mantham |
arddhamāsā vai pitaro Sgniṣvāttāḥ | 54 (10)
```

T.B.1.6.8.4

```
arddhamāsānēva prīṇāti | abhivānyāyai dugdhē bhavati | sā hi pitṛdēvatyam duhē | yat pūrṇam | tan manuṣyāṇām | uparyarddhō dēvānām | arddhaḥ pitṛṇām | arddha upamanthati | arddhō hi pitṛṇām | ēkayōpamanthati | 55 (10)
```

T.B.1.6.8.5

ēkā hi pitṛṇām | dakṣiṇōpamanthati | dakṣiṇā vṛddhi pitṛṇām | anarab-hyōpamanthati | taddhi pitṛn-gacchati | imām diśam vēdimuddhanti | ubhayē hi dēvāśca pitaraścējyante | catuh sraktirbhavati | sarvā hyanu diśah pitarah | akhātā bhavati | 56 (10)

T.B.1.6.8.6

khātā hi dēvānām | maddhyatö Sgnirādhīyatē | antatō hi dēvānā-mādhīyatē | varṣīyāniddhma iddhmād-bhavati vyāvrttyai | pari śrayati | antarhitō hi pitrlōkō manuṣyalōkāt | yat-paruṣi dinam | tad-dēvānām | yadantarā | tan-manuṣyanām | 57 (10)

T.B.1.6.8.7

yath samūlam | tat pitṛṇām | samūlaṃ barhir-bhavati vyāvṛttyai | dakṣiṇā stṛṇāti | dakṣiṇā vṛddhi pitṛṇām | triḥ paryeti | tṛtīyē vā itō lokē pitaraḥ | tānēva priṇāti | triḥ punaḥ paryeti | ṣaṭthsaṃpadyantē | 58 (10)

T.B.1.6.8.8

ṣaḍvā rtavaḥ | rtūnēva priṇāti | yat prastaraṃ yajuṣā grhṇīyāt | pramāyukō yajamānaḥ syāt | yanna grhṇīyāt | anāyatanaḥ syāt | tūṣṇīmēva nyasyēt | na pramāyukō bhavati | nānāyatanaḥ | yat-trīn-paridhīn paridaddhyāt | 59 (10)

mṛtyunā yajamānam pari gṛhṇīyāt I yanna pari-daddhyāt I rakṣāgṃsi

T.B.1.6.8.9

yajñagṃ hanyuḥ I dvau paridhī paridadhāti I rakṣasā-mapahatyai I atho mrtyōrēva yajamāna-muthsrjati I yat trīni trīni havīggṣyudāharēyuḥ I trayastraya ēṣāgṃ sākaṃ pramiyērann I ēkaika-manūcīnā-nyudāharanti I ēkaika ēvaiṣāmanvancaḥ pramiyatē () I kasipu kasipavyāya I upabarhaṇa-mupabarhaṇyāya I ānjana-manjanyāya I abhyanjana-mabhyanjanyāya I yathābhāgamēvainān prīnāti II 60 (15) (niravadayatē - pitrmā - nagniṣvāttā - ēkayōpa mantha - tyakhātā bhavatimanusyānām - padyantē - paridaddhyān - miyatē panca ca) (A8)

■ 1.6.9 anuvākam 9 - tacchēṣah

T.B.1.6.9.1

agnayė devebhyan pitrbhyan samiddhyamanayānubrūhītyan lubhaye hi devasca pitarascejyante lekāmanvaha lekā hi pitrņām ltriranvaha ltrirhi devānam lāghāravāghārayati lyajna parusēranantarityai lnārsēyam vṛnīte lna hōtāram l61 (10)

T.B.1.6.9.2

yadārṣēyam vṛṇīta | yaddhōtāram | pramāyukō yajamānaḥ syāt | pramāyukō hōtā | tasmānna vṛṇītē | yajamānasya hōtur-gōpīthāya | apabarhiṣaḥ prayājān.-yajati | prajā vai barhiḥ | prajā ēva mṛtyōruthsṛjati | ājyabhāgau yajati | 62 (10)

T.B.1.6.9.3

yajñasya<u>i</u>va cakṣuṣ<u>ī</u> nāntarėti | pr<u>ā</u>c<u>ī</u>nāv<u>ī</u>tī sōmam yajati | p<u>i</u>tṛdēvatya hi | eṣā SShutih | pañca kṛtvō Svadyati | pañca hyetā dēvata | dvē purō Snuvākye | yajya dēvata vaṣaṭkāraḥ | tā eva prināti | santatamava dyati | 63 (10)

T.B.1.6.9.4

rtūnāgm samtatyai | praivaibhyah pūrvayā purō Snuvākyayā SSha | pranayati dvitīyayā | gamayati yājyayā | trtīyē vā itō lokē pitarah | ahna ēvainān pūrvayā purō Snuvākyayā Styānayati | rātriyai dvitīyayā | aivainān. yājyayā gamayati | dakṣinato Svadāya | udannati krāmati vyāvrttyai | 64 (10)

T.B.1.6.9.5

ā svadhētyā-śrāvayati | astu svadhēti pratyāśrāvayati | svadhā nama iti vaṣaṭkarōti | svadhākārō hi pitṛṇām | sōmamagrē yajati | sōma prayājā hi pitaraḥ | sōmam pitṛmantaṃ yajati | samvathsarō vai sōmaḥ pitṛmān | samvathsaramēva tad-yajati | pitṛn-barhiṣadō yajati | 65 (10)

T.B.1.6.9.6

yē vai yajvānaḥ | tē pitarō barhiṣadaḥ | tānēva tad-yajati | pitrnagniṣvāttān. yajati | yē vā ayajvānō grhamēdhinaḥ | tē pitarō Sgniṣvāttāḥ | tānēva tad-yajati | agniṃ kavyavāhanaṃ yajati | ya ēva pitrṇāmagniḥ | tamēva tad-yajati | 66 (10)

T.B.1.6.9.7

athō yathāSgnigg sviṣṭakṛtaṃ yajati l tādṛgēva tat lētatte tata yē ca tvāmanviti tisṛṣu sraktīṣu nidadhāti l tasmādā tṛtīyāt puruṣānnāma na gṛhṇanti lētāvantō hījyante l atra pitarō yathābhāgaṃ mandadhvamityaha lhlīkā hi pitaraḥ ludancō niṣkrāmanti lēṣā vai manuṣyāṇāṃ dik l svāmēva tad-diśamanu niṣkrāmanti l 67 (10)

T.B.1.6.9.8

āhavanīya-mupatisthantē | nyevāsmai tadhnuvatē | yathsatyahavanīye | athānyatra caranti | ātamitorupatisthante | agnimevopadrastāram krtvā | pitrn-niravadayante | antam vā ētē prāṇānām gacchanti | ya ātamitorupatisthante | susandrsam tvā vayamityaha | 68 (10)

T.B.1.6.9.9

prāṇō vai susandṛk | prāṇamēvātman-dadhatē |
yōjā nvindra tē harī ityāha | prāṇamēva punarayukta |
akṣannamīmadanta hīti gārhapatya-mupatiṣṭhantē |
akṣannamīmadantātha tvōpatiṣṭhāmaha iti vāvaitadāha | amīmadanta pitarah sōmyā ityabhi prapadyantē | amīmadanta pitarōStha tvāSbhi prapadyāmaha iti vāvaitadāha |
apah parisiñcati | mārjayatyēvaināh | 69 (10)

T.B.1.6.9.10

atho tarpayatyeva | tṛpyati prajaya paśubhiḥ | ya evam vēda | apa barhiṣāvanūyājau yajati | prajā vai barhiḥ | prajā eva mṛtyoruthsṛjati | caturaḥ prayājān. yajati | dvāvanūyājau | ṣaṭthsaṃpadyantē | ṣaḍvā ṛtavaḥ () | 70 (10)

T.B.1.6.9.11

rtūnēva prināti I na patnyanvästē I na samyajayanti I

yatpatnyanvāsita | yathsamyajayeyuh | pramāyukā syāt | tasmannānvastē | na samyajayanti | patniyai gōpīthāya | 71 (9) (hōtāra - mājyabhāgau yajatī - santatamavadyatī - vyāvrttyai - barhīsadō yajatī - tamēva tad yaja- tyanu niṣkrāmantyā - hai - nān - rtavō - +nava ca) (A9)

■ 1.6.10 anuvākam 10 - tryambakahavīmṣi

T.B.1.6.10.1

```
pratipūruṣamēkakapālān nirvapati |
jātā ēva prajā rudrānniravadayatē |
ēkamatiriktam | janiṣyamāṇā ēva prajā rudrānniravadayatē | ēkakapālā bhavanti |
ēkadhaiva rudraṃ niravadayatē | nābhighārayati |
yadabhighārayēt | antaravacāriṇagṃ rudraṃ kuryāt |
ēkolmukēna yanti | 72 (10)
```

T.B.1.6.10.2

taddhi rudrasya bhāgadhēyam | imām diśam yanti | ēṣā vai rudrasya dik | svāyamēva diśi rudram niravadayatē | rudro vā apaśukāyā āhutyai nātiṣṭhata | asau te paśuriti nirdiśēdyam dviṣyāt | yamēva dvēṣṭi | tamasmai paśum nirdiśati | yadi na dviṣyāt | ākhuste paśuriti brūyāt | 73 (10)

T.B.1.6.10.3

na grāmyān paśūn. hiౖnasti | nāranyān | catuṣpathē juhōti | ē̯ṣa vā aˈgnīnām paḍbi̇sō nāma | agnivatyē̯va juhōti | maddhyamēna parnēna juhōti | srugghyë́ṣā | athō khalu | antamēnaiva hōtavyam | antata ē̯va rudram ni̞ravadayatē | 74 (10)

T.B.1.6.10.4

ēṣa te rudra bhāgaḥ saha svasrā Smbikayētyāha | śaradvā asyāmbikā svasa | tayā vā ēṣa hinasti | yagṃ hinasti | tayaivainagṃ saha śamayati | bhēṣajaṃ gava ityāha | yāvanta ēva grāmyāḥ

paśavaḥ | tēbhyo bhēṣajaṃ karōti | avamba rudramadimahītyaha | āśiṣamē-vaitāmāśastē | 75 (10)

T.B.1.6.10.5

```
tryambakam yajāmaha ityāha | mṛtyōr mukṣīya mā Smṛtāditi vāvaitadāha | utkiranti | bhagasya līphsantē | mūtē kṛtvāSSsajanti | yathā janam yatēSvasam karōti | tādṛgēvatat | ēṣa tē rudra bhāga ityāha niravattyai | apratīkṣamāyanti | apaḥ pariṣiñcati ( ) | rudrasyāntarhityai | pra vā ētēSsmā-llōkāccyavantē | yē tryambakaiścaranti | ādityam carum punarētya nirvapati | iyam vā aditiḥ | asyāmēva prati tiṣṭhanti | 76 (16) (yanti - brūyān - niravadayatē - śāstē - siñcati ṣaṭca) (A10)
```

prapAtaka kOrvai with starting words of 1 tO 10 anuvAkams :-

(anumatyai - vaiśvadēvēna tāḥ sṛṣṭā - stri̯vṛt - prajāpatiḥ savi̯ - tōttarasyāṃ - dēvāsurāḥ sosgnir - yat patni -vaiśvadēvēna tā varuṇapraghāsai - ragnayē dēvēbhyaḥ - pratipūruṣaṃ daśa)

kOrvai with starting words of 1, 11, 21 series of dasinis :-

(anumatyai - prathamajō vathsō - bahurūpā hi paśava - stasmāt pṛthamā-traṃ - yadagnayē Snīkavata - uddhāraṃ vā - agnayē dēvēbhya - ṛtūnēva ṣaṭthsaptatiḥ)

first and last word of 6th prapAtakam :-

```
(anumatya<u>i</u> - prati tisțhanti)
```

∥ hariḥ ōm ∥

∥ kṛṣṇa yajurvēdīya taittirīya brāhmaṇē prathamāṣṭakē ṣaṣṭhaḥ prapāṭhakaḥ samāptaḥ ∥

 $\bar{\text{o}}$ m namaḥ paramātmanē, śrī mahāgaṇapatayē namaḥ śrī gurubhyō namaḥ, hariḥ ōṃ

māṣṭakē saptamaḥ prapāṭhakaḥ - rājasūyānubr

■ 1.7.1 anuvākam 1 - śunāsīrīyēndraturīyapañcāvattīyāpāmārgahōmāḥ

T.B.1.7.1.1

```
ētad-brāhmaṇānyēva pañca havīgṃṣi l athēndrāya śunāsīrāya purōḍāśaṃ dvādaśakapālaṃ nirvapati l samvathsarō vā indrā śunāsīraḥ l samvathsarēṇaivāsmā annamava rundhē l vāyavyaṃ payo bhavati l vāyurvai vṛṣṭyai pradāpayitā l sa ēvāsmai vṛṣṭiṃ pradāpayati l saurya ēkakapālo bhavati l sūryeṇa vā amuṣmillokē vṛṣṭirddhṛtā l sa ēvāsmai vṛstim ni yacchati l 1 (10)
```

T.B.1.7.1.2

```
dvādaságavagm sīram daksiņā samrddhyai | dēvāsurāh samyattā āsann | tē dēvā agnimabruvann | tvayā vīrēnāsurāna-bhibhavāmēti | sösbravīt | trēdhāshamātmānam vikarisya iti | sa trēdhāsstmānam vyakuruta | agnim trtīyam | rudram trtīyam | varunam trtīyam trtīyam | varunam trtīyam trtīyam | varunam trtīyam trtīyam
```

T.B.1.7.1.3

sösbravīt | ka idam turīyamiti | ahamitīndrösbravīt | sam tu sṛjāvahā iti | tau samasṛjētām | sa indrasturīya-mabhavat | yadindrasturīya-mabhavat | tadindra-turīyasyendra-turīyatvam | tatō vai dēvā vyajayanta | yadindraturīyam nirupyatē vijityai | 3 (10)

T.B.1.7.1.4

```
vahini dhēnur-dakṣiṇā | yad-vahini | tēnāgnēyī |
yad-gauḥ | tēna raudrī | yad-dhēnuḥ | tēnaindrī | yathstrī satī dāntā |
tēna vāruṇī samṛddhyai | prajāpatir-yajñamasrjata | 4 (10)
```

T.B.1.7.1.5

tagm sṛṣṭagm rakṣāgģsyajighāgmsann I

```
sa ētāḥ prajāpati-rātmano dēvatā niramimīta l
tābhirvai sa digbhyō rakṣāgṃsi prāṇudata l
yat pancāvattīyaṃ juhōti l digbhya ēva tad-yajamāno rakṣāgṃsi praṇudatē
l samūḍhagṃ rakṣaḥ saṃdagdhagṃ rakṣa ityaha l rakṣāgġsyēva saṃdahati
l agnaye rakṣōghne svāhētyaha l
dēvatābhya ēva vijigyānābhyo bhāgadhēyaṃ karōti l
prastivāhī ratho daksinā samrddhyai l 5 (10)
```

T.B.1.7.1.6

indrö vṛtragṃ hatvā | asurān parābhāvya | namucimāsuraṃ nālabhata | tagṃ śacyasgṛhṇāt | tau samalabhētām | sössmā-dabhiśunatarōsbhavat | sösbravīt | sadhāṃgṃ saṃdadhāvahai | atha tvāsva srakṣyāmi | na mā śuṣkēṇa nārdrēṇa hanaḥ | 6 (10)

T.B.1.7.1.7

```
na divā na naktamiti | sa ētamapām phēnamasincat | na vā ēsa suṣkō nārdrō vyuṣṭā $$sīt | anuditaḥ sūryaḥ | na vā ētad-divā na naktam | tasyaitasmin lokē | apām phēnēna sira udavartayat | tadēnamanvavartata | mitradrugiti | 7 (9)
```

T.B.1.7.1.8

```
sa ētānapāmārgānajanayat | tānajuhōt |
tairvai sa rakṣāggsyapāhata |
yadapāmārga hōmō bhavati | rakṣasā-mapahatyai |
ēkōl mukēna yanti |
taddhi rakṣasām bhāgadhēyam | imām disam yanti |
ēṣā vai rakṣasām dik | svāyāmēva disi rakṣāgṃsi hanti | 8 (10)
```

T.B.1.7.1.9

```
svakṛta irinē juhōti pradarē va l
ētad vai rakṣasāmāyatanam l
sva ēvāyatanē rakṣāgṃsi hanti l
paṛṇamayena sruvēṇa juhōti l brahma vai paṛṇaḥ l brahmaṇaiva rakṣāgṃsi
hanti l
dēvasya tvā savituḥ prasava ityāha l
savitṛprasūta ēva rakṣāgṃsi hanti l
hatagṃ rakṣō Svadhiṣma rakṣa ityāha l rakṣasāgg stṛtyai () l
yadvastē tad-dakṣiṇā niravattyai l apratīkṣamā yanti l
```

rakṣasā-mantarhityai || 9 (13) (yacchati - varuṇaṃ tṛtīyaṃ - vijityā - asṛjata - samṛddhyai - hanō mitradrugiti - hanti - strtyai trīni ca) (A1)

■ 1.7.2 anuvākam 2 - dēvikāvahavīmsi ■

T.B.1.7.2.1

dhātrē purodāsam dvādasakapālam nirvapati | samvathsaro vai dhātā | samvathsarēṇaivāsmai prajāh prajanayati | anvēvāsmā anumatirmanyatē | rātē rākā | pra sinīvālī janayati | prajāsvēva prajātāsu kuhvā vācam dadhāti | mithunau gāvau dakṣiṇā samṛddhyai | āgnāvaiṣṇava-mēkādasakapālam nirvapati | aindrāvaiṣnava-mēkādasakapālam | 10 (10)

T.B.1.7.2.2

va<u>i</u>ṣṇavaṃ trikapālam | v<u>ī</u>ryam vā agniḥ | v<u>ī</u>ryamindraḥ | v<u>ī</u>ryam viṣṇuḥ | prajā ēva prajātā v<u>ī</u>rye pratiṣṭhāpayati | tasmāt prajā v<u>ī</u>ryavatīḥ | vāmana rṣabhō vahī dakṣiṇā | yadvahī | tēnāgnēyaḥ | yadrṣabhaḥ | 11 (10)

T.B.1.7.2.3

tēna<u>i</u>ndraḥ | yadvāmanaḥ | tēna vaiṣṇavaḥ samṛddhyai | agnīṣomīya-mēkādaśakapālaṃ nirvapati | indrāsomīya-mēkādaśakapālam | saumyaṃ carum | somo vai retodhāḥ | agniḥ prajānāṃ prajanayitā | vṛddhānāmindraḥ pradāpayitā | soma ēvāsmai reto dadhāti | 12 (10)

T.B.1.7.2.4

agniḥ prajām prajānayati | vṛddhāmindraḥ prayacchati | babhrur-dakṣiṇā samṛddhyai | somāpauṣṇaṃ caruṃ nirvapati | aindrāpauṣṇaṃ carum | somo vai retodhāḥ | pūṣā paśūnāṃ prajanayitā | vṛddhānāmindraḥ pradāpayitā | soma ēvāsmai reto dadhāti | pūṣā paśūn prajanayati | 13 (10)

T.B.1.7.2.5

```
vṛddhānindrah prayacchati | pauṣṇaścarur-bhavati |
iyaṃ vai puṣā | asyāmēva prati tiṣṭhati |
śyāmō dakṣiṇā samṛddhyai |
bahu vai puruṣōऽmēddhya-mupagacchati |
vaiśvānaraṃ dvādaśakapālaṃ nirvapati |
samvathsarō vā agnir-vaiśvānaraḥ | samvathsarēṇaivainagġ svadayati |
hiraṇyaṃ dakṣiṇā | 14 (10)
```

T.B.1.7.2.6

```
pavitram vai hiranyam | punātyēvainam |
bahu vai rājanyō Snṛtam karōti |
upa jāmyai haratē | jināti brāhmaṇam | vadatyanṛtam |
anṛtē khalu vai kriyamāṇē varuṇō gṛhṇāti |
vāruṇam yavamayam caruṃ nirvapati |
varuṇapāśādēvainam muncati | aśvō dakṣiṇā ( ) |
vāruṇō hi dēvatayāSśvaḥ samṛddhyai || 15 (11)
(aindrāvaiṣṇāvamēkādaśakapālaṃ-yadṛṣabhō- dadhāti-pūṣā paśūn prajanayati-
hiranyam dakṣiṇā-dakṣiṇaikaṃ ca) (A2)
```

■ 1.7.3 anuvākam 3 - ratninām havīmṣi

T.B.1.7.3.1

ratnināmētāni havīgmsi bhavanti | ētē vai rāstrasya pradātārah | ētē Spādātārah | ya ēva rāstrasya pradātārah | yē Spādātārah | ta ēvāsmai rāstram prayac-chanti | rāstramēva bhavati | yath samāhrtya nirvapēt | aratninah syuh | yathāyatham nirvapati ratnitvāya | 16 (10)

T.B.1.7.3.2

```
yath sadyō nirvapet | yāvatīmēkena haviṣāsssiṣamava rundhē |
tāvatīmava rundhīta | anvaham nirvapati | bhūyasīmēvāsiṣamava rundhē |
bhūyasō yajñakratūnupaiti | bārhaspatyam carum nirvapati brahmanō gṛhē |
mukhata ēvāsmai brahma saggsyati | athō brahmannēva kṣatra-manvārambhayat |
sitiprsthō daksinā samradhyai | 17 (10)
```

T.B.1.7.3.3

aindra-mēkādaśakapālagṃ rājanyasya gṛhē | indriyamēvāva rundhē | ṛṣabhō dakṣiṇā samṛddhyai | ādityaṃ caruṃ mahiṣyai gṛhē | iyaṃ vā aditiḥ | asyāmēva pratitiṣṭhati | dhēnur-dakṣiṇā samṛddhyai | bhagāya caruṃ vāvātāyai gṛhē | bhagamēvās-min dadhāti | vicittagarbhā paṣṭhauhī dakṣiṇā samṛddhyai | 18 (10)

T.B.1.7.3.4

na<u>irr</u>tam carum parivrktyai grhē kṛṣṇānām vrīhīṇām nakhanirbhinnam | pāpmānamēva nirrtim niravadayatē | kṛṣṇā kūṭā dakṣiṇā samrddhyai | āgnēya-maṣṭākapālagm sēnānyō grhē | sēnāmēvāsya saggśyati | hiranyam dakṣiṇā samrddhyai | vāruṇam daśakapālagm sūtasya grhē | varuṇasavamēvāva-rundhē | mahāniraṣṭō dakṣiṇā samrddhyai | mārutagm saptakapālam grāmaṇyō grhē | 19 (10)

T.B.1.7.3.5

annam vai marutah | annamēvāva-rundhē |
pṛśñi̞r-dakṣiṇā samṛddhyai |
saviౖtram dvādaśakapālam kṣatturgṛhē prasütyai | upadhvastō dakṣiṇā samrddhyai |
aśvịnam dvikapālagm sagramhīturgṛhē |
aśvinau vai dēvānam bhi̤ṣajau |
tābhyamēvāsmai bhēṣajam karōti |
savātyau dakṣiṇā samṛddhyai |
paụṣṇam carum bhāgadughasya gṛhē | 20 (10)

T.B.1.7.3.6

annam vai pūṣā | annamēvāva rundhē |
śyāmō dakṣiṇā samṛddhyai |
raudram gavīdhukam carumakṣāvāpasya gṛhē | antata ēva rudram niravadayatē |
śabala udvarō dakṣiṇā samṛddhyai |
dvādaśaitāni havīgṃṣi bhavanti |

dvādáśa māsāḥ samvathsaraḥ | samvathsarēṇaivāsmai rāṣṭramavá-rundhē | rāṣṭramēva bhávati | 21 (10)

T.B.1.7.3.7

yanna prati nirvapēt | ratnina āśiṣōSvarundhīrann | prati nirvapati | indrāya sutrāmņē purōḍāśa-mēkādaśakapālam | indrāyāgṃhō-mucē | āśiṣa ēvāvarundhē | ayaṃ nō rājā vṛtrahā rājā bhūtvā vṛtraṃ vaddhyādityāha | āśiṣamēvaitāmāśāstē | maitrā-bārhaspatyaṃ bhavati | śvētāyai śvētavathsāyai dugdhē | 22 (10)

T.B.1.7.3.8

bārhaspatyē maitramapi dadhāti | brahma caivāsmai kṣatram ca samīci dadhāti | athō brahmannēva kṣatram pratiṣṭhāpayati | bārhaspatyēna pūrvēṇa pracarati | mukhata ēvāsmai brahma saggśyati | athō brahmannēva kṣatra-manvārambhayati | svayam kṛtā vēdirbhavati | svayadimnam barhih | svayakṛmta iddhmah | anabhijitasyā-bhijityai () | tasmād-rājñāmaranya-mabhijitam | saiva śvētā śvētavathsā dakṣiṇā samṛddhyai | 23 (12) (ratnitvāya - samṛddhyai - paṣṭhauhi dakṣiṇā samṛddhyai - grāmaṇyō gṛhē - bhāgadughasya gṛhē-bhavati - dugdhē - Sbhijityai dvē ca) (A3)

■ 1.7.4 anuvākam 4 - dēvasuvām havīmṣi

T.B.1.7.4.1

dēvasuvāmētāni havīgmsi bhavanti |
ētāvanto vai dēvānāgm savāh |
ta ēvāsmai savān prayacchanti | ta ēnagm suvantē |
agnirēvainam grhapatīnāgm suvatē |
sōmo vanaspatīnām | rudrah pasūnām |
brhaspatir-vācām | indro jyēsthānām |

mitrah satyānām | 24 (10)

T.B.1.7.4.2

varuṇō dharmapatīnām | ētadēva sarvam bhavati | savitā tva prasavānāgm suvatāmiti hastam gṛhṇāti prasutyai | yē dēvā dēvasuvah sthētyaha | yathā yajurēvai tat | mahatē kṣatrāya mahata ādhipatyāya mahatē jānarājyāyētyaha | āśiṣamēvaitāmāśastē | ēṣa vo bharatā rājā sōmōSsmākam brāhmaṇānāgm rājētyaha | tasmāthsōmarājānō brāhmaṇāh | prati tyannāma rājyamadhāyītyaha | 25 (10)

T.B.1.7.4.3

rājyamēvāsmin prati dadhāti I svām tanuvam varuno asisrēdityāha I varunasavar varundhē I sucērmitrasya vratyā abhūmētyāha I sucimēvainam vratyam karōti I amanmahi mahata rtasya nāmētyāha I manuta ēvainām I sarvē vrātā varunasyā bhūvannityāha I sarvavrātamēvainam karōti I vi mitra ēvairarāti-matārīdityāha I 26 (10)

T.B.1.7.4.4

arātimēvainām tārayati | asūsudanta yajñiyā rtēnētyāha | svadayatyēvainām | vyu tritō jarimānām na ānadityāha | āyurēvāsmin dadhāti | dvābhyām vimrṣṭē | dvipād-yajamānah pratiṣṭhityai | agnīṣōmīyasya caikādaśakapālasya dēvasuvām ca haviṣāmagnayē sviṣṭakrtē samavadyati | dēvatābhimubhayatah parigṛhṇāti | viṣṇukramān kramatē() | viṣṇurēva bhūtvēmāllōkā-nabhijayati | 27 (11) (satyānā-madhāyītyā-hātārīdityāha-kramata ēkam ca) (A4)

■ 1.7.5 anuvākam 5 - abhiṣēkārthamapāmgrahagrahanam

T.B.1.7.5.1

arthētaḥ sthēti juhōti | āhutyaivainā niṣkrīya gṛhṇāti | atho haviṣkṛtānāmēvābhighṛtānāṃ gṛhṇāti | vahantīnāṃ gṛhṇāti | ētā vā apāgṃ rāṣṭram | rāṣṭramēvāsmai gṛhṇāti |

athō śriyamēvainamabhi vahanti | apām patirasītyaha | mithunamēvākah | vṛṣasyūrmirityaha | 28 (10)

T.B.1.7.5.2

ūrmimantamēvainam karōti | vṛṣasēnoŚsītyaha | sēnamēvasya saggśyati | vrajakṣitaḥ sthētyaha | etā vā apām viśaḥ | viśamēvasmai paryūhati | marutāmojaḥ sthētyaha | annam vai marutaḥ | annamēva varundhē | sūryavarcasaḥ sthētyaha | 29 (10)

T.B.1.7.5.3

rāṣṭramēva varcasvyakaḥ | sūryatvacasaḥ sthētyaha | satyaṃ vā ētat | yad-varṣati | anṛtaṃ yadātapati varṣati | satyānṛtē ēvāvarundhē | nainagṃ satyānṛtē uditē higgstaḥ | ya ēvaṃ vēda | māndāḥ sthētyaha | rāṣṭramēva brahmavarcasyakaḥ | 30 (10)

T.B.1.7.5.4

vāśāḥ sthētyāha | rāṣṭramēva vaśyakaḥ | śakvarīḥ sthētyāha | paśavo vai śakvarīḥ | paśūnēvāva rundhē | viśvabhrtaḥ sthētyāha | rāṣṭramēva payasvyakaḥ | janabhrtaḥ sthētyāha | rāṣṭramēvēndriyāvyakaḥ | agnēstējasyāḥ sthētyāha | 31 (10)

T.B.1.7.5.5

sthētyāhaiva - purusah satca) (A5)

rāṣṭramēva tējasvyakaḥ | apāmōṣadhīnāgṃ rasaḥ sthētyaha | rāṣṭramēva madhavyamakaḥ | sārasvataṃ grahaṃ grḥṇāti | ēṣā vā apāṃ pṛṣṭham | yathsarasvatī | pṛṣṭhamēvainagṃ samānānāṃ karōti | ṣōḍaśabhir-gṛhṇāti | ṣōḍaśakalō vai puruṣaḥ | yāvanēva puruṣaḥ () | tasmin vīryaṃ dadhāti | ṣōḍaśabhir-juhōti ṣōḍaśabhir-gṛhṇāti | dvātrigṃśath saṃpadyantē | dvātrigṃśadakṣarā Snuṣṭuk | vāganuṣṭuph sarvaṇi chandāgṃsi | vācaivainagṃ sarvebhiḥ chandōbhi-rabhiṣiñcati | 32 (16) (ūrmirityaha - sūryavarcasaḥ sthētyaha - brahmavarcasyaka - stējasyāḥ

■ 1.7.6 anuvākam 6 - abhiṣēkārthajalasamskāraḥ

T.B.1.7.6.1

dēvīrāpaḥ saṃ madhumatīr-madhumatībhiḥ srjyadhvamityāha I brahmaṇai-vaināḥ sagṃ srjati I anādhrṣṭāḥ sīdatētyāha I brahmaṇaivaināḥ sādayati

antarā hōtuśca dhiṣṇiyaṃ brāhmaṇācchagṃ sinaśca sādayati I āgnēyō vai hōta I aindrō brāhmaṇācchagṃsī I

tējasā caivēndriyēņa cobhayato rāstram parigrhņāti I hiranyēnot punāti I āhutyai hi pavitrābhyāmutpunanti vyāvrttyai I 33 (10)

T.B.1.7.6.2

śatamanam bhavati | śatayuh puruṣah śatendriyah | ayuṣyēvendriyē pratitiṣṭhati | anibhṛṣṭamasītyaha | anibhṛṣṭagg hyētat | vācō bandhurityaha | vācō hyēṣa bandhuh | tapōjā ityaha | tapōjā hyētat | sōmasya dātramasītyaha | 34 (10)

T.B.1.7.6.3

sōmásya hyētaddātram | śukrā váḥ śukrēṇōtpúnāmītyāha | śukrā hyāpáḥ | śukragṃ hiráṇyam | candrāścandrēṇētyāha | candrā hyāpáḥ | candragṃ hiráṇyam |

amṛta amṛtanētyaha | amṛta hyapah | amṛtagm hiranyam | 35 (10)

T.B.1.7.6.4

svāhā rājasūyāyētyāha | rājasūyāya hyēnā utpunāti | sadhamādö dyumninīrūrja ētā iti vāruņyarcā

gṛhṇāti I varuṇasavamēvā varundhē I

ēkayā gṛhṇāti I ēkadhaiva yajamānē vīryam dadhāti I

kṣatrasyōlbamasi kṣatrasya yōnirasīti tārpyam cōṣṇīṣam ca prayacchati sayōnitvāya l

ēkasatēna darbhapunjīlaih pavayati | satāyurvai puruṣah satavīryah | āt-maikasatah | 36 (10)

T.B.1.7.6.5

yāvānēva puruṣaḥ I tasmin vīryam dadhāti I daddhyāśayati I indriyamēvā-varundhē I udumbara-māśayati I annādyasyāva ruddhyai I śaṣpāṇyāśayati I surābali-mēvainaṃ karōti I āvida ētā bhavanti I āvidamēvainaṃ gamayanti I 37 (10)

T.B.1.7.6.6

agnirēvainam gārhapatyēnāvati | indra indriyēņa | pūṣā paśubhiḥ | mitrāvarunau prāṇāpānābhyām | indro vṛtrāya vajramudayacchat | sa divamalikhat | so sryamṇaḥ pantha abhavat | sa āvinnē dyāvapṛthivī dhṛtavratē iti dyāvapṛthivī upādhāvat | sa ābhyāmēva prasūta indro vṛtrāya vajraṃ prāharat |

āvinnē dyāvāpṛthivī dhṛtavratē iti yadāha 1 38 (10)

T.B.1.7.6.7

ābhyāmēva prasūtō yajamānō vajram bhrātrvyāya praharati I āvinnā dēvyaditirviśvarūpītyāha I

iyam vai dēvyaditir-viśvarūpī I asyāmēva prati tisthati I

āvinnōSyamasāvāmuṣyāyaṇōSsyām viśyasmin rāṣṭra ityāha I viśaivainagṃ rāṣṭrēṇa samarddhayati I mahatē kṣatrāya mahata ādhipatyāya mahatē jānarājyāyētyāha I āśiṣamēvaitāmāśāstē I

ēṣa vo bharatā rājā sōmōSsmākam brāhmaṇānāgm rājētyāha I tasmāth sōmarājānō brāhmaṇāḥ I 39 (10)

T.B.1.7.6.8

indrásya vajrös<u>si</u> vārtrághna it<u>i</u> dhanuḥ prayácchat<u>i</u> vijityai I śatrubādhánāḥ sthētīṣūṅ I śatrūnēvāsyá bādhantē I

pāta mā pratyancam pāta mā tiryancamanvancam mā pātētyāha I tisro vai śaravyāḥ I pratīcī tiraścyanūcī I tābhya ēvainam pānti I digbhyo mā pātētyāha I digbhya ēvainam pānti I viśvābhyo mā nāṣṭrābhyaḥ pātētyāha () I aparimitādēvainam pānti I hiraṇyavarṇāvuṣasām virōka iti triṣṭubhā bāhū ud-gṛhṇāti I

indriyam vai vīryam tristuk I

indriyamēva vīrya-muparistādātman-dhattē ▮ 40 (14)

(vyāvṛttyai-datramasītyahā-mṛtagm hiranya-mēkasato-gamayan-tyaha-brahmana-

nāṣṭrābhyah pātētyaha catvari ca) (A6)

■ 1.7.7 anuvākam 7 - digvyāsthāpanam

T.B.1.7.7.1

vedavms@gmail.com

49

```
diśō vyāsthāpayati | diśāmabhijityai | yadanu prakrāmēt | abhi diśō jayēt | uttu mādyēt | manasā Snu prakrāmati | abhi diśō jayati | nōnmādyati | samidhamā tiṣṭhētyāha | tēja ēvāvarundhē | 41 (10)
```

T.B.1.7.7.2

ugrāmā tiṣṭhētyāha | indriyamēvāva rundhē | virājamā tiṣṭhētyāha | annādyamēvāva rundhē | udīcīmā tiṣṭhētyāha | paśūnēvāva rundhē | udīcīmā tiṣṭhētyāha | paśūnēvāva rundhē | ūrdhvāmā tiṣṭhētyāha | suvargamēva loka-mabhijayati | anūjjihītē | suvargasya lokasya samaṣṭyai | 42 (10)

T.B.1.7.7.3

māruta ēṣa bhavati | annaṃ vai marutaḥ | annamēvāva rundhē | ēkavigṃśatikapabhavati pratiṣṭhityai | yoʻSraṇyē Snuvākyoʻ gaṇaḥ | taṃ maddhyata upadadhāti | grāmyairēva paśubhi-rāraṇyān paśūn parigṛhṇāti | taṣmād-grāmyaih paśubhirāraṇyāḥ paśavaḥ parigṛhītāḥ | pṛthirvainyaḥ | abhyaṣicyata | 43 (10)

T.B.1.7.7.4

sa rāṣṭraṃ nābhavat | sa ētāni pārthānyapaśyat | tānyajuhōt | tairvai sa rāṣṭra-mabhavat | yatpārthāni juhōti | rāṣṭramēva bhavati | bārhaspatyaṃ pūrveṣāmuttamaṃ bhavati | aindramuttarēṣāṃ prathamam | brahma caivāsmai kṣatraṃ ca samīci dadhāti | athō brahmannēva ksatram pratisthāpayati | 44 (10)

<u>T.B.1.7.7.5</u>

şaṭpurastā-dabhiṣēkasya juhōti | ṣaḍupariṣṭāt | dvādaśa saṃ padyantē | dvādaśa māsāḥ samvathsaraḥ | samvathsaraḥ khalu vai dēvānāṃ pūḥ | dēvānāmēva puraṃ maddhyatō vyavasarpati | tasya na kutaśca nōpāvyādhō bhavati | bhūtānā-mavēṣṭīr-juhōti | atrātra vai mṛtyur-jāyatē | yatra yatraiva mṛtyur-jāyatē () | tata ēvainamavayajatē | tasmād-rājasūyēnējānaḥ sarvamāyurēti | sarvē hyasya mṛtyavōsvēṣṭāḥ | tasmād-rājasūyēnējānō nābhicaritavai |

pratyagena-mabhicārah stṛṇutē | 45 (15) (rundhē-samaṣṭyā-asicyata-sthāpayati-jāyatē pañca ca) (A7)

∥ 1.7.8 anuvākaṃ 8 - abhiṣēkaḥ ∥

T.B.1.7.8.1

sōmasya tviṣirasi taveva mē tviṣirbhūyāditi śārdūlacarmōpastṛṇāti I yaiva sōmē tviṣiḥ I yā śardūlē I tāmēvāva rundhē I mṛtyōrvā ēṣa varṇaḥ I yacchardūlaḥ I amṛtagṃ hiraṇyam I amṛtamasi mṛtyōrma pāhīti hiraṇya-mupasyati I amṛtamēva mṛtyōrantar-ddhattē I śataman bhavati I 46 (10)

T.B.1.7.8.2

śatāyuḥ puruṣaḥ śatēndriyaḥ | āyuṣyēvēndriyē prati tiṣṭhati | didyōnmā pāhītyupariṣṭādadhi nidadhāti | ubhayata ēvāsmai śarma dadhāti | avēṣṭā dandaśūkā iti klībagṃ sīsēna viddhyati | dandaśūkā-nēvāva yajatē | tasmāt klībaṃ dandaśūkā dagṃśukāḥ | nirastaṃ namucēḥ śira iti lōhitāyasaṃ nirasyati | pāpmānamēva namuciṃ niravadayatē | prāṇā ātmanaḥ pūrvēSbhiṣicyā ityāhuḥ | 47 (10)

T.B.1.7.8.3

sōmō rājā varuṇaḥ | dēvā dharmasuvaśca yē |
tē tē vācagṃ suvantāṃ tē tē prāṇagṃ
suvantāmityaha | prāṇānēvātmanaḥ pūrvā-nabhiṣincati | yad-brūyāt | agnēstvā
tējasā Sbhiṣincāmīti | tējasvyēva syāt |
duścarmā tu bhavēt | sōmasya tvā dyumnēnā-bhiṣincāmītyaha | saumyō
vai dēvatayā puruṣaḥ | 48 (10)

T.B.1.7.8.4

svaya<u>i</u>vainam devatayasbhisincati | agne-stējasētyaha | tēja evāsmin dadhāti | sūryasya varcasētyaha | varca evāsmin dadhāti | indrasye-ndriyeņētyaha | indrasye-ndriyenētyaha | indrasye-ndriyenēt

vīryēņētyāha | vīryamēvāsmin dadhāti | marutāmojasētyāha | 49 (10)

T.B.1.7.8.5

ōja ēvāsmin dadhāti | kṣatrāṇām kṣatrapatirasītyāha | kṣatrāṇāmēvainam kṣatrapatim karōti | ati divaspāhītyāha | atyanyān pāhīti vāvaitadāha | samāvavṛtranna-dharāgudīcī-rityāha | rāṣṭramēvāsmin dhruvamakaḥ | ucchēṣaṇēna juhōti | ucchēṣaṇabhāgō vai rudraḥ | bhāgadhēyēnaiva rudram niravadayatē | 50 (10)

T.B.1.7.8.6

udanparētyāgnīdhrē juhōti | ēṣā vai rudrasya dik | svāyāmēva diśi rudram niravadayatē | rudra yattē krayī param nāmētyāha | yadvā asya krayī param nāma | tēna vā ēṣa hinasti | yagm hinasti | tēnaivainagm saha śamayati | tasmai hutamasi yamēṣṭamasītyāha | yamādēvāsya mṛtyumavayajatē | 51 (10)

T.B.1.7.8.7

prajāpatē na tvadētānyanya iti tasyai gṛhē juhuyāt |
yāṃ kāmayeta rāṣṭramasyai prajā syāditi | rāṣṭramēvāsyai prajā bhavati |
paṛṇa-mayenā-dhvaryu-rabhiṣinati |
brahmavarcasamēvāsmin-tviṣim dadhāti |
audumbarēṇa rājanyaḥ | ūrjamēvāsmi-nnannādyam dadhāti | āśvatthēna
vaiśyaḥ | viśamēvāsmin puṣṭim dadhāti | naiyagrādhēna janyaḥ() |
mitrāṇyēvāsmai kalpayati | athō pratiṣṭhityai || 52 (12)
(bhava - tyāhuḥ - puruṣa - ōjasētyāha - niravadayatē - yajatē - janyō dvē
ca) (A8)

\parallel 1.7.9 anuvākam 9 - sthārōhaṇam. vijayaḥ \parallel

T.B.1.7.9.1

indrásya vajrös<u>si</u> vārtrághna it<u>i</u> rathámupāváharat<u>i</u> vijityai | m<u>i</u>trāvarúņayōstvā praśāstrōḥ praśiṣā yunajmītyāha | brahmáṇa<u>i</u>vaináṃ dēvatābhyāṃ yunakti

| prastivāhinam yunakti | prastivāhī vai devarathah | devaratha-mēvāsmai yunakti | trayōssvā bhavanti | rathascaturthah | dvau savyēsthasārathī | satth sampadyantē | 53 (10)

T.B.1.7.9.2

ṣaḍvā rtavaḥ | rtubhirēvainaṃ yunakti | viṣṇukramān-kramatē | viṣṇurēva bhūtvēmān lokānabhijayati | yaḥ kṣatriyaḥ pratihitaḥ | soʻSnvārabhatē | raṣṭramēva bhavati | triṣṭubhā Snvārabhatē | indriyaṃ vai triṣṭuk | indriyamēva yajamānē dadhāti | 54 (10)

T.B.1.7.9.3

marutām prasavē jēṣamityāha | marudbhirēva prasūta ujjayati | āptam mana ityāha | yadēva manasaiphsīt | tadāpat | rājanyam jināti | anākrānta ēvākramatē | vi vā ēṣa indriyēṇa vīryēṇarddhyatē | yō rājanyam jināti | samahamindriyēṇa vīryēṇētyāha | 55 (10)

T.B.1.7.9.4

indriyamēva vīryamātman-dhattē |
pasūnām manyurasi taveva mē manyurbhūyāditi vārāhī upānahāvupa muncatē |
pasūnām vā ēṣa manyuḥ |
yad varāhaḥ | tēnaiva pasūnām manyumātman dhattē |
abhi vā iyagm suṣuvāṇam kāmayatē | tasyēsvarēndriyam vīryamādātōḥ |
vārāhī upānahāvupamuncatē | asyā ēvāntarddhattē |
indriyasya vīryasyānāttyai | 56 (10)

T.B.1.7.9.5

namö mātrē pṛthivyā ityāhāhigṃ sāyai l iyadasyā-yurasyāyurmē dhēhītyāha l āyurēvātman-dhattē l ūrgasyūrjam mē dhēhītyāha l ūrjamavātman dhattē l yunnasi varcōsi varcō mayi dhēhītyāha l varca ēvātman dhattē l ēkadhā brahmana upa harati l ēkadhaiva yajamāna āyurūrjam varcō dadhāti l rathavimōcanīyā juhōti pratisthityai l 57 (10)

T.B.1.7.9.6

trayōSśvā bhavanti | rathaścaturthaḥ | tasmā-ccaturjuhōti | yadubhau sahāvatiṣṭhētām | samānaṃ lōkamiyātām | saha sagraṃhītrā rathavāhanē rathamādadhāti |

suvargādēvainam lokādantardadhāti | hagmsaḥ śuciṣadityā dadhāti | brahmaṇais mupāvaharati |

brahmaṇā SSdadhāti () | aticchandasā SSdadhāti | aticchandā vai sarvāṇi chandāgṃsi |

sarvėbhirevainam chandobhi-rādadhāti I varsma vā ēsā chandasām I yadaticchandāh I yadaticchandasā dadhāti I

varşma<u>i</u>vainagṁ samānānām karōti ∥ 58 (17)

(padyantē - dadhāti - vīryēņētyāhā - nātyai - pratiṣṭhityai - brahmaṇāss-dadhāti sapta ca) (A9)

■ 1.7.10 anuvākam 10 - āsanē samupavēśaḥ sarvaissēvyatvam ca

T.B.1.7.10.1

mitrossi varuņossītyāha | maitram vā ahaḥ | vāruṇī rātriḥ | ahorātrābhyāmēvaina-mupāvaharati | mitrossi varuṇōsītyāha | maitro vai dakṣiṇaḥ | vāruṇaḥ savyaḥ | vaiśvadēvyāmikṣā | svamēvainau bhāgadhēya-mupāvaharati | samaham viśvairdēvai-rityāha | 59 (10)

T.B.1.7.10.2

va<u>i</u>śvadevyo vai prajah I ta evadya kurute I ksatrasya nabhirasi ksatrasya yōni-rasītyadhīvāsamā-stṛṇāti sayōn<u>i</u>tvāya I syōnāmāsīda suṣadāmās<u>ī</u>dētyāha I yathā yajurēvai tat I

mā tva higmsīn ma ma higmsīdityāhā-higmsāyai I

niṣasāda dhṛtavrato varuṇaḥ pastyāsvā sāmrājyāya sukraturityāha I sāmrājyamēvainagṃ sukratum karōti I

brahmā(3)ntvagṃ rājan-brahmāSsi savitāSsi satyasava ityāha I savitāra-mēvainagṃ satyasavaṃ karōti I 60 (10)

T.B.1.7.10.3

brahmā(3)ntvagṃ rājan-brahmāSsīndrōSsi satyaujā ityāha I indramēvainagṃ satyaujasaṃ karōti I

brahmā(3)ntvagṃ rājan-brahmāssi mitrossi susēva ityāha I mitramēvainagṃ susēvam karōti I

brahmā(3)ntvagm rājan-brahmāssi varuņōssi satyadharmētyāha I varuņamē-

vainagṃ satyadharmāṇaṃ karōti | savitā Ssi satyasava ityāha | gāyatrī-mēvaitēnābhivyāharati | indro Ssi satyaujā ityāha | triṣṭubha-mēvaitēnābhi-vyāharati | 61 (10)

T.B.1.7.10.4

mitrossi suseva ityaha I jagatī-mēvaitēnabhivyāharati I satyamētā dēvatāḥ I satyamētāni chandāgṃsi I satyamēvāva rundhē I varunossi satyadharmētyaha I anustubha-mēvaitēnabhivyāharati I satyānrtē vā anustup I satyānrtē varunah I satyānrtē ēvāvarundhē I 62 (10)

T.B.1.7.10.5

nainagṃ satyānṛtē uditē higgstaḥ | ya ēvaṃ vēda | indrasya vajrossi vārtraghna iti sphyaṃ prayacchati | vajro vai sphyaḥ | vajreṇaivāsmā avaraparagṃ randhayati | ēvagṃ hi tacchrēyaḥ | yadasmā ētē raddhyeyuḥ | diśosbhyayagṃ rājā sbhūditi pañcākṣān-prayacchati | ētē vai sarvēsyāḥ | aparājāyina-mēvainaṃ karōti | 63 (10)

T.B.1.7.10.6

odanamudbruvatē | paramēṣṭhī vā ēṣaḥ | yadödanaḥ | paramāmēvainagg śriyam gamayati | suślokā(4) sumaṅgalā(4) satyarājā(3)nityāha | āśiṣamēvaitāmā śāstē | śaunaḥ śēpamākhyāpayatē | varuṇapāśā-dēvainaṃ muñcati | paraḥ śataṃ bhavati | śatāyuḥ puruṣaḥ śatēndriyaḥ() | āyuṣyēvēndriyē pratitiṣṭhati | mārutasya caikavigṃśatikapālasya vaiśvadēvyai cāmikṣāyā agnayē sviṣṭakṛtē samavadyati | dēvatābhirēvaina-mubhayataḥ parigṛhṇāti | apāṃ naptrē svāhōrjō naptrē svāhāSgnayē gṛhapatayē svāhēti tisra āhutīr juhōti | traya imē lokāḥ | ēṣvēva lokēṣu prati tiṣṭhati | 64 (16) (dēvairityāha - satyasavaṃ karōti - triṣṭubhamēvaitēnābhi vyāharati- satyānṛtē ēvāvarundhē - karōti - śatēndriyaḥ ṣaṭca) (A10)

prapAtaka kOrvai with starting words of 1 tO 10 anuvAkams :-

(ētad brāhmaṇāni - dhātrē - rātninām - dēvasuvā - marthētō - dēvīr - diśah

- sōmasyē - ndrasya - mitrō daśa)

kOrvai with starting words of 1, 11, 21 series of dasinis :-

(ētad brāhmaṇāni - vaiṣṇavaṃ trikapāla - mannaṃ vai pūṣā - vāśāḥ sthētyāha - diśō vyāsthāpaya - tyudanparētya - brahmā(3)ntvagṃ rājaṃ catuṣṣaṣṭiḥ

first and last word of 7th prapAtakam :-

(ētad brāhmaṇān<u>i</u> - prati tiṣṭhati)

- ∥ hariٰḥ ōm ∥
- ∥ kṛṣṇa yajurvēdīya taittirīya brāhmaṇē prathamāṣṭakē saptamaḥ prapāṭhakaḥ samāptaḥ ∥

 $\bar{\text{o}}$ m namaḥ paramātmanē, śrī mahāgaṇapatayē namaḥ śrī gurubhyō namaḥ, hariḥ ōṃ

amāstakē astamah prapāthakah - rājasūyānubrā

■ 1.8.1 anuvākam 1 - samsrpām havīmṣi daśa

T.B.1.8.1.1

varunasya susuvānasya daśadhēndriyam vīryam parāspatat I tathsagm srdbhiranu samasarpat I tathsagm srpāgm sagm srttvam I agninā dēvēna prathamē Shannanu prāyunkta I sarasvatyā vācā dvitīyē I savitrā prasavēna trtīyē I pūsnā pasubhiscaturthē I brhaspatinā brahmanā pancamē I indrēna dēvēna sasthē I varunēna svayā dēvatayā saptamē I 1 (10)

T.B.1.8.1.2

sōmena rājñā Sṣṭamē I tvaṣṭrā rūpēṇa navamē I viṣṇunā yajñēnāpnōt I yathsagm sṛpō bhavanti I indriyamēva tad-vīryam yajamāna āpnōti I pūrvā pūrvā vēdirbhavati I indriyasya vīryasyāvaruddhyai I purastā-dupasadāgm saumyēna pracarati I sōmō vai rētōdhāḥ I rēta ēva tad-dadhāti () I antarā tvāṣṭrēṇa I rēta ēva hitam tvaṣṭā rūpāṇi vikarōti I upariṣṭād-vaiṣṇavēna I yajñō vai viṣṇuḥ I yajña ēvāntataḥ prati tiṣṭhati I 2 (15) (saptamē - dadhāti pañca ca) (A1)

■ 1.8.2 anuvākam 2 - daśapēyah

<u>T.B.1.8.2.1</u>

jāmi vā ētat kurvanti I yathsadyō dīkṣayanti sadyaḥ sōmam krīnanti I punḍarisrajām prayacchatyajāmitvāya I angirasaḥ suvargam lōkam yantaḥ I aphsu dīkṣātapasī prāvēśayann I tat puṇḍarika-mabhavat I yat puṇḍarisrajām prayacchati I sākṣādēva dīkṣātapasī avarundhē I daśab-

www.vedavms.in 5

hirvathsataraih sōmam krīnāti | daśakṣarā virāt | 3 (10)

annam virāt | virājaivānnādyamava rundhē | muṣkarā bhavanti sēndratvāya | daśapēyo bhavati | annādyasyāvaruddhyai | śatam brahmaṇāh pibanti | śatāyuh puruṣah śatēndriyah | āyuṣyēvēndriyē prati tiṣṭhati | saptadaśagg stotram bhavati | saptadaśah prajāpatih | 4 (10)

T.B.1.8.2.3

```
prajāpatērāptyai | prākāsāvadhvaryavē dadāti | prakāsa-mēvainam gamayati | srajamud-gātrē | vyēvāsmai vāsayati | rukmagm hōtrē | adityamēvāsmā unnayati | asvam prastotrpratihartrbhyām | prājāpatyō vā asvah | prajāpatērāptyai | 5 (10)
```

T.B.1.8.2.4

```
dvādasa-paṣṭhauhīr-brahmaṇē | āyurēvāva-rundhē | vasāṃ maitrāvaruṇāya | rāṣṭramēva vasyakaḥ | ṛṣabhaṃ brāhmaṇācchagṃsinē | rāṣṭra-mēvēndriyāvyakaḥ | vāsasī nēṣṭāpōtṛbhyāṃ | pavitrē ēvāsyaitē | sthūri yavācita-macchāvākāya | antata ēva varuṇamava yajatē | 6 (10)
```

T.B.1.8.2.5

```
anadvāha-magnīdhe I vahnirvā anadvān I vahniragnīt I vahninaiva vahni yajñasyāvarundhe I indrasya suṣuvāṇasya trēdhēndriyam vīryam para Spatat I bhṛgu-stṛtiya-mabhavat I śrāyantīyam tṛtiyam I sarasvatī tṛtiyam I bhārgavō hōtā bhavati I śrāyantīyam brahmasāmam bhavati () I vāravantīya-magniṣṭōma-sāmam I sārasvatīrapō gṛhṇāti I indriyasya vīryasyāva-ruddhyai I śrāyantīyam brahmasāmam bhavati I indriyamēvāsmin vīryagģ śrayati I vāravantīya-magniṣṭōma-sāmam I indriyamēvāsmin vīryam vārayati I 7 (17) (virāṭ - prajāpati - raśvaḥ prajāpatērāptyai - yajatē - brahmasāmam bhavati sapta ca) (A2)
```

🛮 1.8.3 anuvākam 3 - diśāmavēṣṭayaḥ, paśubandhaḥ, sātyadūtahavīmṣi ca 🔻

T.B.1.8.3.1

īśvarō vā ēṣa diśōSnūn-maditōḥ | yaṃ diśōSnu vyāsthāpayanti | diśā-mavēṣṭayō bhavanti | dikṣveva prati tiṣṭhatyanunmādāya | pañca dēvatā yajati | pañca diśaḥ | dikṣveva prati tiṣṭhati | haviṣō haviṣa iṣṭvā bārhaspatya-mabhighārayati | yajamānadēvatyō vai bṛhaspatiḥ | yajamānamēva tējasā samarddhayati | 8 (10)

T.B.1.8.3.2

ādityām mal.hām garbhinīmā labhatē | mārutīm pṛśnim paṣṭhauhīm | viśam caivāsmai rāṣṭram ca samīci dadhāti | ādityayā pūrvayā pracarati | mārutyōttarayā | rāṣṭra ēva viśamanubadhnāti | uccairādityāyā āśrāvayati | upāgmśu mārutyai | tasmād-rāṣṭram viśamativadati | garbhinyādityā bhavati | 9 (10)

T.B.1.8.3.3

indriyam vai garbhah | rāṣṭra-mēvēndriyāvyakaḥ | agarbhā mārutī | viḍvai marutaḥ | viśamēva nirindriyāmakaḥ | dēvāsurāḥ samyattā āsann | tē dēvā aśvinöḥ pūṣan-vācaḥ satyagm sanimdhāya | anṛtēnāsurā-nabhyabhavann | tē Sśvibhyām pūṣṇē purōḍāśam dvādaśakapālam niravapann | tatō vai tē vācaḥ satyamavārundhata | 10 (10)

T.B.1.8.3.4

yadaśvibhyam pūṣṇē puroḍāśam dvādaśakapālam nirvapati | anṛtēnaiva bhrātṛvyā-nabhibhūya | vācaḥ satyamavarundhē | sarasvatē satyavācē carum | pūrvamēvoditam | uttarēṇābhi gṛṇāti | savitrē satyaprasavāya puroḍāśam dvādaśakapālam prasūtyai | dūtān-prahinoti | āvida ētā bhavanti | āvidamēvainam gamayanti () | atho dūtēbhya ēva na chidyatē | tisrdhanvagm śuṣkadṛtir-dakṣiṇā samṛddhyai | 11 (12)

■ 1.8.4 anuvākam 4 - prayujām havīmsi dvādasa

(arddhayati - bhaya - tyarundhata - gamayanti dvē ca) (A3)

T.B.1.8.4.1

āgnēya-maṣṭākapālaṃ nirvapati | tasmā-cchiśirē kurupañcālāḥ prāñcō yānti | saumyaṃ carum | tasmād-vasantaṃ vyavasāyādayanti | sāvitraṃ dvā-daśakapālam | tasmāt-purastād-yavānāgṃ savitrā virundhatē | bārhaspatyaṃ carum | savitraiva viruddhya | brahmaṇā yavānādadhatē | tvāṣṭra-maṣṭākapālam | 12 (10)

T.B.1.8.4.2

rūpāṇyēva tēna kurvatē | vaiśvānaraṃ dvādaśakapālam | tasmājjaghanyē naidāghē pratyañcaḥ kurupañcālā yānti | sārasvataṃ caruṃ nirvapati | tasmāt-prāvṛṣi sarvā vācō vadanti | pauṣṇēna vyavasyanti | maitrēṇa kṛṣantē | vāruṇēna vidhṛtā āsatē | kṣaitrapatyēna pācayantē | ādityēnādadhatē | 13 (10)

T.B.1.8.4.3

māsimāsyētāni havīgmsi nirupyānītyāhuḥ l
tēnaivartūn-prayunkta iti l athō khalvāhuḥ l kaḥ samvathsaram jīvisyatīti
l ṣadēva pūrvēdyurnirupyāṇi l ṣaduttarēdyuḥ l tēnaivartūn-prayunktē l
dakṣiṇō rathavāhanavāhaḥ pūrvēṣāṃ dakṣiṇā l uttara uttarēṣām l
samvathsarasyaivāntau yunakti () l
suvargasya lōkasya samaṣṭyai | 14 (11)
(tvāṣṭramaṣṭākapālaṃ - dadhatē - yunaktyēkaṃ ca) (A4)

■ 1.8.5 anuvākam 5 - sautrāmaņiḥ, paśavaḥ, havīmṣi ca

T.B.1.8.5.1

indrásya suṣuvāṇasya daśadhēndriyam vīryam parā Spatat | sa yat prathamam niraṣṭhīvat | tat-kvalamabhavat | yad-dvitīyam | tad-badaram | yat-trtīyam | tat-karkandhu | yannastah | sa sigmhah | yadakṣyö́h | 15 (10)

T.B.1.8.5.2

sa śärdūlaḥ | yat-karṇayōḥ | sa vṛkaḥ | ya ūrdhvaḥ | sa sōmaḥ | yā Svācī | sā surā | trayāḥ saktavō bhavanti | indriyasyāva-ruddhyai | trayāṇi lōmāni | 16 (10)

tviṣimevāva rundhē | trayo grahāḥ | vīryamevāva rundhē | nāmnā daśamī | nava vai puruṣe praṇāḥ | nābhirdaśamī | praṇā indriyam vīryam | praṇānevēndriyam vīryam yajamāna atman-dhattē | sīsēna klībācchaṣpāṇi krīṇāti | na vā ētadayo na hiraṇyam | 17 (10)

T.B.1.8.5.4

yath-sīsām | na strī na pumāṅ | yat-klībaḥ | na sōmō na surā | yath-sautrāmaṇī samṛddhyai | svādvīṃ tvā svādunētyāha | sōmamēvaināṃ karōti | sōmöऽsyaśvibhyāṃ pacyasva sarasvatyai pacyasvēndrāya sutrāmṇē pacyasvētyāha | ētābhyō hyēṣā dēvatābhyaḥ pacyatē | tisraḥ sagṃsṛṣṭā vasati | 18 (10)

T.B.1.8.5.5

tisrō hi rātrīḥ krītaḥ sōmō vasati |
punātu tē parisrutamiti yajuṣā punāti vyāvṛttyai | pavitrēṇa punāti | pavitrēṇa hi sōmam punanti |
vāreṇa śaśvatā tanetyaha |
vāreṇa hi sōmam punanti |
vāyuḥ pūtaḥ pavitrēṇēti naitaya punīyāt |
vyṛddhā hyeṣā | atipavitasyaitaya punīyāt |
kuvidangē-tyaniruktayā prājāpatyaya gṛhṇāti | 19 (10)

T.B.1.8.5.6

aniruktah prajāpatih | prajāpatērāptyai | ēkayarcā gṛhṇāti | ēkadhaiva yajamānē vīryam dadhāti |

āśvinaṃ dhūmramā labhatē | aśvinau vai dēvānāṃ bhiṣajau | tābhyāmēvāsmai bhēṣajaṃ karōti |

sārasvatam mēṣam | vāgvai sarasvatī | vācaivainam bhiṣajyati () | aindramṛṣabhagm sēndratvāya ∥ 20 (11)

(akṣyor - lomani - hiranyam - vasati - gṛḥṇāti - bhiṣajyatyēkam ca) (A5)

■ 1.8.6 anuvākam 6 - sautrāmaņiḥ, paśavaḥ, havīmṣi ca

T.B.1.8.6.1

yat-tr<u>i</u>ṣu yūpëṣvā-labheta | bah<u>i</u>rddhā Ssmādindr<u>i</u>yaṃ vīryaṃ dadhyāt | bhrātr̈vyamasmai janayēt | ēkayūpa ālabhatē | ēkadhaivāsmi̇-nnindr<u>i</u>yaṃ v<u>ī</u>ryaṃ dadhāti | nāsmai bhrātr̈vyaṃ janayati | naitēṣāṃ paśūnāṃ purōḍāśā bhavanti | grahapurōḍāśā hyetē |

yuvagm surāmamaśvinēti sarvadēvatyė yājyānuvākyė bhavatah I sarva eva dēvatāh prīnāti I 21 (10)

T.B.1.8.6.2

brāhmaṇaṃ parikrīṇīyā-ducchēṣaṇasya pātāram | brāhmaṇō hyāhutyā ucchēṣaṇasya pātā | yadi brāhmaṇaṃ na vindēt | valmīkavapāyāmava nayēt

saiva tatah prāyaścittih | yad-vai sautrāmanyai vyṛddham | tadasyai sam-r̩ddham | nānādēvatyāh paśavaśca puroḍāśāśca bhavanti samr̩ddhyai | aindrah paśunāmuttamo bhavati | aindrah puroḍāśānām prathamah | 22 (10)

T.B.1.8.6.3

indriyē ēvāsmai samīci dadhāti | purastā-danūyājānām purōḍāśaiḥ pra-carati | paśavō vai purōḍāśāḥ | paśūnēvāva rundhē | aindra-mēkādaśakapālam nirvapati | indriyamēvāva-rundhē | sāvitram dvādaśakapālam prasūtyai | vārunam daśakapālam | antata ēva varunamava-yajatē | vaḍabā dakṣiṇā | 23 (10)

T.B.1.8.6.4

uta vā ēṣā Sśvagṃ sūtē | utāśvataram |
uta sōma uta surā | yath-sautrāmaṇī samṛddhyai |
bārhaspatyaṃ paśuṃ caturtha-matipavitasyālabhatē |
brahma vai dēvānāṃ bṛhaspatiḥ | brahmaṇaiva yajñasya vyṛddhamapivapati |
purōḍāśavānēṣa paśurbhavati | na hyetasya grahaṃ gṛhṇanti | sōmapratīkāḥ

pitara-strpnutēti satātrnnāyāgm samavanayati | 24 (10)

T.B.1.8.6.5

śatāyuḥ puruṣaḥ śatēndriyaḥ | āyuṣyēvēndriyē pratitiṣṭhati | dakṣiṇēऽgnau juhōti | pāpavasyasasya vyāvṛttyai | hiraṇyamantarā dhārayati | pūtāmēvaināṃ juhōti | śatamānaṃ bhavati | śatāyuḥ puruṣaḥ śatēndriyaḥ | āyuṣyēvēndriyē prati tiṣṭhati | yatraiva śatātṛṇṇāṃ dhārayati | 25 (10)

T.B.1.8.6.6

tannidadhāti pratiṣṭhityai | pitrn. vā ētasyēndriyam vīryam gacchati | yagm sōmoʿstipavatē | pitrnām yājyā-nuvākyābhirupa tiṣṭhatē | yadēvāsya pitrnindriyam vīryam gacchati | tadēvāva rundhē | tisṛbhirupa tiṣṭhatē | trtīyē vā itō lōkē pitarah | tānēva prināti | athō trīni vai yajñasyēndriyāni () | adhvaryur-hōtā brahmā | ta upatiṣṭhantē | yānyēva yajñasyēndriyāni | tairēvāsmai bhēṣajam karōti | 26 (14) (praṇāti - prathamō - dakṣiṇā - samavanayati - dhāraya - tīndriyāṇi catvāri ca) (A6)

■ 1.8.7 anuvākam 7 - rājasūyasyāgrē kartavyam pavitrākhyamagniṣṭōmamahaḥ

T.B.1.8.7.1

agniṣṭōmamagra āharati | yajñamukhaṃ vā agniṣṭōmaḥ | yajñamukhamēvārabhya savamākramatē | athaiṣō-Sbhiṣēcanīya-ścatustrigṃśapavamānō bhavati | trayastrigṃśadvai dēvatāḥ | tā ēvāpnōti | prajāpati-ścatustrigṃśaḥ | tamēvāpnōti | sagṃśara ēṣa stōmānāmayathāpūrvam | yad-viṣamāḥ stōmāḥ | 27 (10)

T.B.1.8.7.2

ētāvān. vai yajñaḥ | yāvān-pavamānāḥ | antaḥ ślēṣaṇaṃ tvā anyat | yathsamāḥ pavamānāḥ | tēnāsagṃśaraḥ | tēna yathāpūrvam | ātmanai-vāgniṣṭōmēnardhnōti | ātmanā puṇyō bhavati | prajā vā ukthāni | paśava ukthāni) | yadukthyō bhavatyanu saṃtatyai | 28 (11) (stōmāḥ-paśava ukthānyēkaṃ ca) (A7)

■ 1.8.8 anuvākam 8 - abhiṣēcanīyē sāmamantraviśēṣah

T.B.1.8.8.1

upa tvā jāmayō gira iti pratipadbhavati | vāgvai vāyuḥ | vāca ēvaiṣōŚbhiṣēkaḥ | sarvāsāmēva prajānāgṁ sūyatē | sarvā ēnaṃ prajā rājēti vadanti | ētamu tyaṃ daśakṣipa ityāha | ādityā vai prajāḥ | prajānāmēvaitēna sūyatē | yanti vā ētē yajnamukhāt | vē sambhāryā akranh | 29 (10)

T.B.1.8.8.2

yadāha pavasva vācō agriya iti | tēnaiva yajñamukhān-nayanti | anuṣṭuk-prathamā bhavati | anuṣṭu-guttamā | vāgvā anuṣṭuk | vācaiva prayanti | vācōdyanti | udvadvā anuṣṭubho rūpam | anuṣṭubho rājanyaḥ | 30 (10)

T.B.1.8.8.3

tasmādudvatīr-bhavanti | sauryanuṣṭu-guttamā bhavati | suvargasya lokasya saṃtatyai | yō vai savādēti | nainagṃ sava upanamati | yaḥ sāmabhya ēti | pāpiyānth-suṣuvāṇō bhavati | ētāni khalu vai sāmāni | yatpṛṣṭhāni | yatpṛṣṭhāni bhavanti | 31 (10)

T.B.1.8.8.4

tairēva savānnaiti | yāni dēvarājānāgm sāmāni |
tairamuşmin lōka rɨdhnōti |
yāni manuşyarājānāgm sāmāni |
tairasmin lōka rɨdhnōti |
ubhayorēva lōkayor.-rɨdhnōti |
dēvalōkē ca manuşyalōkē ca |
ēkavigmśo Sbhiṣēcanīya-syōttamō bhavati | ēkavigmśaḥ keśavapanīyasya
prathamah | saptadaśō daśapēyah | 32 (10)

T.B.1.8.8.5

viḍvā ekavigṃśaḥ | rāṣṭragṃ saptadaśaḥ | viśa evaitan-maddhyatosbhiṣicyate | tasmādvā eṣa viśāṃ priyaḥ | viśo hi maddhyatosbhiṣicyate | yadvā enamado diśosnu vyāsthāpayanti | tath-suvargaṃ lōka-mabhyārohati | yadimaṃ lōkaṃ na pratyavarohēt | ati janaṃ vēyāt | udvā mādyēt () | yadēṣa pratīcīna-stōmō bhavati | imamēva tēna lōkaṃ pratyavarohati | athō asminnēva lōkē pratī tiṣṭhatya-nunmādāya | 33 (13) (akran - rājanyō - bhavanti - daśapēyō - mādyēt trīṇi ca) (A8)

■ 1.8.9 anuvākam 9 - abhiṣēcanīyaviṣayayō rukmayōḥ stutiḥ

T.B.1.8.9.1

iyam vai rajatā | asau harinī | yad-rukmau bhavatah | ābhyāmēvaina-mubhayatah pari gṛhṇāti | varuṇasya vā abhiṣicyamānasyā-pah | indriyam vīryam niraghnann | tath-suvarṇagm hiraṇya-mabhavat | yad-rukma-mantar-dadhāti | indriyasya vīryasyānirghātāya | śatamānō bhavati śatakṣaraḥ () | śatāyuḥ puruṣaḥ śatēndriyaḥ | āyuṣyēvēndriyē prati tiṣṭhati | āyurvai hiraṇyam | āyuṣyā ēvaina-mabhyati kṣaranti | tējō vai hiraṇyam | tējasyā ēvainamabhyati kṣaranti | varcō vai hiraṇyam | varcasyā ēvainamabhyati kṣaranti | 34 (18) (śatakṣarōsṣṭau ca) (A9)

■ 1.8.10 anuvākam 10 - vyuṣṭidvirātram rājasūyāntē kartavyam

T.B.1.8.10.1

apratisthito va ēsa ityahuh I yo rajasūyėna yajata iti I yada va ēsa ētēna dvirātrēņa yajatē I atha pratisthā I atha samvathsaramāpnoti I yāvanti samvathsarasyā-horātrāņi I tāvatīrētasya stotrīyāh I ahorātrēsvēva pratitisthati I agnistomah pūrvamahar-bhavati I atirātra uttaram I 35 (10)

T.B.1.8.10.2

nānaivāhorātrayōḥ prati tiṣṭhati | paurṇamāsyām pūrvamahar-bhavati | vyaṣṭakāyā-muttaram | nānaivārddha māsayōḥ pratitiṣṭhati | amāvāsyāyām pūrvamahar-bhavati | uddṛṣṭa uttaram | nānaiva māsayōḥ prati tiṣṭhati | athō khalu | yē ēva samānapakṣē puṇyāhē syātām | tayōḥ kāryam pratiṣṭhityai | 36 (10)

T.B.1.8.10.3

apaśavyō dvirātra ityāhuḥ | dvē hyētē chandasī | gāyatram ca traiṣṭubham ca | jagatīmantaryanti | na tēna jagatī krtētyāhuḥ | yadēnām trtīyasavanē kurvantīti | yadā vā ēsāShīnasyāhar bhajatē |

sāhnasya vā savanam | athaiva jagatī kṛtā | atha paśavyaḥ () | vyuṣṭirvā ēṣa dvirātraḥ | ya ēvaṃ vidvān dvirātrēṇa yajatē | vyevāsmā ucchati | athō tama ēvāpahatē | agniṣṭōma-mantata āharati | agniḥ sarvā dēvatāḥ | dēvatāsvēva prati tiṣṭhati | 37 (17) (uttaram - pratisthityai - paśavyah sapta ca) (A10)

prapAtaka kOrvai with starting words of 1 tO 10 anuvAkams :-

(varuṇasya - jā - mīśvara - ägnēya - mindrasya - yat trī - ṣvagniṣṭōma - mupa tvē - yam vai rajatā - Spratiṣṭhitō daśa)

kOrvai with starting words of 1, 11, 21 series of dasinis :-

(varunasya - yadaśvibhyām - yat trisu - tasmādudvatīh saptatrigmsat)

first and last word of 8th prapAtakam :-

varunasya - prati tisthati I

- ∥ harih ōm ∥
- ${\mathbb I}$ kṛṣṇa yajurvēdīya taittirīya brāhmaṇē prathamāṣṭakē aṣṭamaḥ prapāṭhakaḥ samāptaḥ ${\mathbb I}$
- ${
 m I\hspace{-.1em}I}$ kṛṣṇa yajurvēdīya taittirīya brāhmaṇē prathamāṣkaṃ samāptam ${
 m I\hspace{-.1em}I}$